THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, D.C. 20025 N

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXXIII Kaina 20 c. PENKTADIENIS — FRIDAY, LIEPA — JULY 27, 1979 Nr. 174

LKB KRONIKA NR. 37

Eina nuo 1972 metų
Perskaitęs duok kitiems!

Katalikai tarybų sąjungoje

(Tęsinys)

Jau pačiame "pirmajame" smūgyje" 1946 m., kaip kalba patys čekistai, visus ukrainiečių katalikų vyskupus ir kunigus surinko ir išsiuntė į konclagerį, jau tada išplėšė jų bažnytinius reikmenis ir religinę literatūrą. Po to "antrajame smūgyje" 1957 m. šiuos kunigus, kurie po amnestijos 1953 m. sugrįžo į tėvynę, apiplėšė galutinai, paimdami netgi paprastas lėkštes, dėžutes, įtardami, kad šie daiktai gali būti panaudoti Šv. Mišiose. Po "antrojo smūgio" (jis turėjo būti galutinis) nedaug beliko ukrainiečių katalikų kunigų. O ir tie patys senyvo amžiaus, ligoti ir iškankinti lageriuose. Dabar jiems vėl nėra ramybės. Čekintai tyčiojasi: "Jums ir po mirties nebus ramybės: stebės, kas buvę jūsų laidotuvėse, kas užrašyta ant kapo paminklo ir kt.". Numirs kur nors katalikų kunigas, draugai jį palaidos, o po to juos tardys, grąsins ir visokiais būdais vargins"... Valdžios atstovai dalyvavusius žmones kataliko kunigo namuose pamaldose, ne kartą sulaiko, šalina iš darbo ir pan. Reikia žinoti, kad kiekvieną ukrainietį katalikų kunigą seka visa gauja saugumo bendradarbių. Kiekvieną momentą jį gali išlaipinti iš autobuso, traukinio, ir be jokios priežasties padaryti kratą. Atvykusi komisija perspėjo: "Jūsų unitų Bažnyčia ne įstatymiška — eikite melstis į pravoslavų bažnyčias". Į klausimą, kodėl neužregistruojate mus ukrainiečius — katalikus, kaip kitus katalikus, jie atsakė: "Jūs ne katalikai, jūs — unitai". "Maskvoje apsilankydavo Vatikano atstovai, bet ar jie pateikė kada nors Maskvos vyriausybei ukrainiečių katalikų reikalavimus 15 mil. ukrainiečių katalikų apie tai nieko nežinojo ir dabar", — taip skundžiasi Ukrainos kunigai.

Komisija nepaliko ramybėje ir senučių, kurios kada tai buvusios vienuolyne. Ji ypač domėjosi, ar nesą pas jas jaunų mergaičių, norinčių būti vienuolėmis.

Su ukrainiečiais katalikais žiaurią kovą veda ne tiktai Saugumas, bet ir kitos valstybės įstaigos — įvairios organizacijos, mokyklos, netgi kolūkiai. Kolūkio valdyba atidžiai seka tuos žmones, kurie nelanko Pravoslavų Bažnyčios, nekrikštyja pravoslaviškai vaikų, nelaidoja savo mirusiųjų su pravoslavų kunigu. Tokius žmones kolūkio vadovai įžeidinėja, sumažina žemės sklypus, ir visur, kur tik galima jiems kenkia.

Tai tokia pas mus "tikroji" tikėjimo ir sąžinės laisvė, garantuota Konstitucijomis, Helsinkio dokumentais, deklaracijomis apie žmogaus teises. Ar Ukrainoje tiki tieji prašė, kad būtų užregistruotos katalikų bendruomenės? Taip ir ne vieną kartą. Kiekvieną kartą, kai žmonės išvažiuodavo į Maskvą su prašymu užregistruoti Ukrainos katalikų bendruomenę, dar jiems nesugrįžus į namus, jau KGB puldavo žmones, pasirašiusius ant pareiškimo, bausdavo, atleisdavo iš darbo, o kunigus — areštuodavo. Tokia buvo reakcija į skundus ir prašymus.

Taip tikrumoje atrodo "sąžinės laisvė" Sovietinėje Ukrainoje. Genocidai yra kažkur Čilėje, Pietų Afrikoje —tik ne pas mus!

(Bus daugiau)

Nikaragvos sandinistų sukilėliai džiaugiasi laimėję kovą prieš diktatorių Somozą, kurio šeima valdė šalį 46 metus.

Naftos bendrovės prieš prezidento planą

Prezidentas prašo piliečių paramos

Washingtonas. — Milijonai amerikiečių matė trečiadienį vakare prezidento Carterio spaudos konferenciją, kurioje jis kreipėsi į amerikiečius, ragindamas paremti jo energijos programą. Prezidentas skatino žmones rašyti savo senatoriams, kad jie remtų programą, kuri paremta specialiais mokesčiais naftos bendrovėms. Jos organizuoja milžiniškas pastangas, kad programa būtų apkarpyta. Mokesčių priėmimas yra būtinas, nes tais pinigais bus paremtas naujų energijos šaltinių ieškojimas, masinio transporto finansavimas ir parama neturtingiems amerikiečiams, kurie daugiausia kentės nuo energijos pabrangimo, kalbėjo prezidentas. Jis nurodė, kad naftos bendrovių lobistai spaudžia senatorius pakeisti prezidento programą taip, kad bendrovėms per keleris metus liktų 54 bil. dol. suma.

Amerikos naftos instituto pirmininkas Charles DeBona tuoj po prezidento pasirodymo televizijoje pareiškė, kad naftos bendrovėms pelnai reikalingi naujų naftos šaltinių Amerikoje ieškojimui. Be specialių mokesčių bendrovės galėtų padidinti naminės naftos gamybą, o uždėjus specialius mokesčius nebus lėšų.

Senate specialių mokesčių klausimas svarstomas finansų komitete, kurio pirmininkas yra Louisianos sen. Russell Long, žinomas naftos monopolio interesų gynėjas. Jis stipriai kovojo 1974 m. prieš mokesčių išimčių panaikinimą. Iki to laiko bendrovės atskaitydavo iš savo pelno nemažas sumas, nes su kiekviena iš žemės išimta naftos statine, sumažėdavo naftos atsargos. Tas mažėjimas leisdavo naftos bendrovėms nemokėti mokesčių, nors parduota nafta nešdavo bendrovėms pelną.

Atstovų Rūmai patvirtino prezidento planą normuoti gazoliną, jei to pareikalaus energijos krizė, tačiau suteikdami prezidentui teisę įvesti normavimą, atstovai papildė įstatymą įvairiais apsunkinimais. Abu kongreso rūmai turės teisę vetuoti normavimą. Įrašyta, kad prezidentas galės įvesti normavimą tik tuo atveju, jei naftos produktų tiekimas būtų 20 nuoš. mažesnis, negu normaliai reikia. Tie visi įstatymo papildymai padaro normavimo planą beverti. Prezidentas pasmerkė tuos priedus, ypač laiko terminus, kurie užvilkintų plano įvedimą. Normavimą reikėtų įvesti siekiant išvengti Amerikos gyvenimui pavojingos krizės, o ne tada, kada ta krizė jau sukaustė visą transportą, sustabdė visą judėjimą, pasakė prezidentas.

Kongrese pasigirdo ir naftos bendrovių nacionalizavimo klausimas. Į tai atsiliepė John Swaringen, Standard Oil pirmininkas, klausdamas: Ar jūs pageidautumėt, kad vyriausybė taip vadovautų naftos bendrovėms, kaip ji vadovauja geležinkeliams? Kiti nurodo, kad vyriausybė negali pasigirti savo nacionalizuotų įstaigų, kaip pašto tarnybos, veikimu.

Nauji paskyrimai

Washingtonas. — Prezidentas Carteris paskyrė nauju Federalinės rezervų tarybos pirmininku patyrusį ekonomistą, bankininką ir jau tarnavusį keliose vyriausybėse iždo sekretoriate Paul Volcker, dabartinį Federalinio rezervų banko prezidentą New Yorke. Jį dar turi patvirtinti senatas.

Prezidentas įsteigė visai naują tarnybą — vyresnio patarėjo Baltuose Rūmuose, pakviesdamas patarėju Hedley Donovan, seną žurnalistą, buvusį Time žurnalo vyriausią redaktorių. Vėliau bus susitarta, kokios bus vyresniojo patarėjo pareigos, tačiau jis nepriklausys Baltųjų Rūmų štabo viršininkui Hamiltonui, bet tiesiog — prezidentui.

Abu paskyrimai spaudos priimti teigiamai. Sakoma, kad kongreso nariai ir spauda supyko ant prezidento Carterio dėl Califano, ir transporto sekretoriaus Adams atleidimo. Abu buvo labai geruose ryšiuose su spaudos atstovais, o Adams turėjo daug draugų Atstovų Rūmuose, kur jis 12 metų buvo kongreso narys.

Didelis naftos bendrovių pelnas

Washingtonas. — Per antrąjį šių metų ketvirtį JAV naftos bendrovės turėjo nemažai pajamų ir padidino savo pelną. Gulf Oil pelnas 65.3 nuoš. didesnis už pernykštį to laikotarpio pelną. Standard Oil (Ohio) pelnas 70/1 nuoš. didesnis, Exon Corp. — 20.3 nuoš. didesnis ir Standard Oil (Indiana) gavo 36 nuoš. didesnį pelną, negu pernai.

Padidino lėšas Vietnamo pabėgėliams

Italijos laivai kinų jūroje

Manila. — Amerikos karo laivas, 7-tojo karo laivyno pagalbinis tepalų laivas „Wabash" išgelbėjo iš mažos valties 19 vietnamiečių, apie 100 mylių nuo Filipinų krantų. Tai pirma vietnamiečių grupė išgelbėta po prezidento Carterio įsakymo padėti pabėgėliams.

Malaizijoje 261 vietnamietis išskrido į naują tėvynę, — Vakarų Vokietiją, kurios prekinis laivas išgelbėjo juos iš skęstančio laivo. Du Italijos karo laivai ir laivas — sandėlys išplaukė iš Singapūro uosto į Pietinę Kinijos jūrą gelbėti bėgančių vietnamiečių. Italų admirolas Sergio Agostinelli pasakė, kad jo laivai teiks medicinos pagalbą sergantiems ir aprūpins pabėgėlius maistu ir vandeniu, tačiau paims juos tik pavojaus atvejais.

Atstovų Rūmų lėšų pakomitetis patvirtino prezidento Carterio prašomas lėšas pabėgėlių reikalams — 207 mil. dol., iš kurių 20 mil. dol. skiriami naujų surinkimo centrų statybai, 17 mil. dol. pabėgėlių transportui, 105 mil. dol. pabėgėlių priėmimui, jų globojimui ir darbų, butų ieškojimui. Kai kurie kongreso nariai pripažino, kad jų atstovaujami amerikiečiai bijo, jog didelis pabėgėlių skaičius Amerikoje sustiprins krizę, atims darbus iš amerikiečių.

Illinois 12 rajono atstovas Philip Crane, respublikonas, kuris kandidatuoja į prezidento vietą, pasiūlė įrengti vietnamiečiams kelias Amerikos salas Ramiajame vandenyne. Jis minėjo Howland ir Baker salas, kurios yra 1,600 mylių nuo Havajų. Ten klimatas būtų tinkamesnis Pietryčių Azijos žmonėms. Salose mažai kas gyvena, kitose visai nėra gyventojų. Amerikai padedant, vietnamiečiai ar Laoso žmonės galėtų ten gražiai įsikurti, siūlė atstovas Crane.

Pabėgėlių organizacijų pareigūnai kalba, kad dažnai Vakarų grupės ar net vyriausybių atstovai ieško pabėgėlių tarpe „tobulų žmonių". Viena Toronto biznio bendrovė pasiūlė priimti vietnamietį, kuris kalbėtų angliškai, būtų nevedęs, be šeimos ir būtų kompiuterių technikas arba elektronikos inžinierius. Pasitaikė, kad kaip tik tokių kvalifikacijų pabėgėlis buvo rastas Tailandijoje ir išsiųstas į Kanadą, kur viskas baigėsi laimingai. Kai kurie žmonės ieško pabėgėlių kūdikių, kuriuos siūlosi adoptuoti. Kanados ambasados Bangkoke sekretorius Oppersthauser pareiškė, kad kūdikiai be tėvų šių pabėgėlių tarpe paprastai reiškia negyvus kūdikius, todėl jų nėra adoptavimui.

Neseniai iš Vietnamo į Indoneziją atbėgo žinomas Vietnamo budistų vienuolis Tien Kuang. Jis papasakojo, jog jam budistų vadovybė Vietname pavedė išbėgti, nuvykti į Jungtines Tautas ir papasakoti pasauliui, kaip komunistai žiauriai kovoja su religija. Garsus budistų vadas Thich Tri Kuang, kuris vadovavo Vietnamo opozicijai prieš Pietų Vietnamo prezidentą Van Thieu, dabar nepaeina, nes komunistų kalėjime jam buvo lemta kentėti kalėjimo duobėje, kur atrofavosi jo abi kojos. Budistai ir kitos grupės turi slaptą sąjungą, kuri komunizmui nepasiduodanti, dar reikia laukti vietnamiečių sukilimo, papasakojo budistų vienuolis Tien.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Britanijoje slaptų atominių ginklų laboratorijoje Aldermastone įvyko sprogimas, žuvo vienas mokslininkas.

— Irano teismas nubaudė dvi nemoralias moteris po 75 kirčius.

— Metinėje medvilnės augintojų konferencijoje Texas valstijoje paskelbta, kad šių metų medvilnės derlius labai geras, jos pareikalavimas pasaulyje sumažės, kainos gali nukristi.

— Vakar Pakistane turėjo būti pakarti keturi buvę saugumo valdininkai, nuteisti mirti kartu su buvusiu premjeru Bhutto, kuris buvo pakartas balandžio 4 d.

— Nauja Nikaragvos vyriausybė nacionalizavo septynis bankus, trys amerikiečių: Citybank, Bank of America, Wells Fargo ir vienas anglų — Calley Dagnall — nebegalės imti sutaupų iš Nikaragvos piliečių. Nacionalizuotos kasyklos, žuvininkystės, miškų ūkio bendrovės.

— Naftą eksportuojančių šalių organizacija OPEC nutarė įsteigti savo nepriklausomą informacijos agentūrą, kurios būstinė bus Vienoje, Austrijoje. Agentūra reikalinga kovojant su pramonės šalių propaganda prieš naftos valstybes.

— Virginijos teismas apkaltino du jaunus elektros jėgainės darbininkus sabotažo veiksmais, kurie sugadino branduolinės jėgainės reaktorių ir padarė Virginia Electric and Power Co. milijoną dol . nuostolių. Teismas įvyks spalio 10 d.

— Illinois gubernat. Thompsonas siūlė palengvinti gamtos globos taisykles, kad, kovoje su energijos krize būtų galima naudoti daugiau anglies.

— Kalifornijos gubernatorius Edmund Brown pirmadienį turi paskelbti savo kandidatūrą į prezidento vietą.

— Texas valstijoje tropikų lietus sukėlė potvynius daugelyje vietovių.

— Mokesčių inspekcija apskaičiavo, kad Amerikoje 5 milijonai žmonių nemoka pajamų mokesčių ir pasilaiko valstybei priklausančius 2 bil. dol.

— — —

Vilniuje pilna užsieniečių

Maskva. — Sovietų Tass agentūra paskelbė liepos 24 d., kad į Vilnių atvyko nemažai Rytinės ir Centrinės Europos valstybių delegacijų stebėti Lietuvoje vykstančių karinių manevrų. Iš pakviestų 16 valstybių stebėtojus atsiuntė 12, jų tarpe nėra JAV atstovų.

Padėtis Irane

Teheranas. — Irane, netoli Abadano, policija sugavo du arabus, dedančius bombą prie naftos vamzdžių linijos. Jiedu buvo suimti, nuteisti ir valandą po suėmimo buvo sušaudyti. Arabų provincijoje didėja sabotažo veiksmai.

Kurdistane sukilėliai užėmė Khoy miesto policijos štabą, vyksta kovos tarp iraniečių ir kurdų.

Demokratinių pažiūrų iraniečiai įsteigė Nacionalinį frontą, kuris apima įvairių partijų atstovus. Frontas reikalauja panaikinti revoliucinius komitetus, pakeisti vyriausybę ir skubiai pravesti demokratinius rinkimus, nes dabartinis chaosas ir netvarka žudo Iraną.

— — —

Jau prasideda rinkiminės kovos

Demokratų partija gali pralaimėti

Washingtonas. — Paskutiniai prezidento Carterio veiksmai: kabineto pakeitimas, Baltųjų Rūmų štabo sustiprinimas, jo žmonos kelionės po vakarų pakraščio valstijas reiškia ir jo pasiruošimus ateinančių metų prezidento rinkimams. Naujos apimties spaudos konferencijos, kuriose be Washingtone reziduojančių korespondentų kviečiami dalyvauti ir kitų miestų spaudos atstovai, rodo, kad prezidentas yra nusivylęs spaudos žmonių jam rodoma objektyvumo stoka. Televizijos komentatoriai ir daugybė kolumnistų kritikuoja prezidentą dėl jo kabineto keitimo metodų, dėl jo patarėjų, kurie nesugyvena su kongreso vadais. Ši dažnai nepagrįsta kritika vakar paskatino Chicago Sun Times kolumnistą Mike Royko parašyti satyrinį straipsnį apie Washingtoną. Jis sako, kad to miesto didžiausia problema, kad jis neturi beisbolo komandos ir todėl neturi apie ką iš ryto kalbėti, taigi kalbasi apie politiką, apie pasitikėjimo stoką, gilų susirūpinimą, netikrumą, pesimizmą ir panašius klausimus. Autorius Royko sako, kad jo nuomone jie visi yra „NUTS".

Visuomenės opinijos tyrimai parodė, kad amerikiečiai mažai vertina savo prezidentą. Trečiadienį demokratų partijos pirmininkas John White pareiškė, kad prezidentas Carteris tikriausiai bus demokratų nominuotas kandidatu į prezidentus. Jei į rinkimus įstotų sen. Kennedy, tai tas taip suskaldytų demokratų partiją, jog respublikonai galėtų laimėti. Jo nuomone, respublikonų kandidatas bus Ronald Reagan, buvęs Kalifornijos gubernatorius.

Įtakingas demokratas, pats buvęs kandidatu į prezidentus, sen. Henry Jackson antradienį pasakė korespondentams, kad demokratų kandidatu bus greičiausiai sen. Edward Kennedy. Prezidento Carterio nepasisekimai kenkia visai demokratų partijai. Jei jis bus demokratų kandidatas, tai ta partija 1980 m. rinkimuose gali pralaimėti ne tik prezidentūrą, bet ir senato kontrolę. Sen. Jacksonas pasakė, kad Kennedis neskelbs kandidatūros, kad neskaldžius partijos, kol Carteris nepasitrauks ar nebus partijos konvencijos pašalintas.

Prezidentas Carteris, paklaustas spaudos konferencijoje apie sen. Jacksono pranašavimus, atsakė, kad senatorius jau anksčiau parodė, kad jis gali klysti. Jis klydo, kai kandidatavo į prezidentus ir manė, kad bus išrinktas, tačiau nebuvo, pasakė prezidentas.

Paskutiniai opinijos agentūros Gallupo tyrimai parodė, kad jei rinkimai būtų dabar ir respublikonų kandidatu būtų Geraldas Fordas, tai jis gautų 57 nuoš. balsų, o Carteris tik 38 nuoš. Jei prezidento Carterio varžovas būtų Reaganas, tai Carteris gautų 42 nuoš., o Reaganas — 52 nuoš. Carteris pralaimėtų net ir prieš sen. Bakerį 44-47 nuoš. Vienintelis respublikonas, prieš kurį prez. Carteris galėtų laimėti būtų John Connally, kuris gautų 43 nuoš., prieš Carterio 49 nuoš.

Mažina Amtrak traukinių skaičių

Washingtonas. — Atstovų Rūmai paskyrė geležinkeliams — Amtrak bendrovei — 2,7 bil. dol. trejiems metams. Vyriausybė rekomendavo panaikinti 43 nuoš. Amtrak geležinkelio linijų, tačiau kongresas panaikino tik 20 nuoš. apie 5,275 mylių. Albert Gore, demokratas iš Tennessee, bandė išgelbėti visas susisiekimo linijas, sakydanas, kad gazolino krizė privertė amerikiečius daugiau naudotis traukiniais ir keleivių skaičius vis didėja. Vyriausybės atstovai aiškino, kad traukiniai energijos nesutaupo, jei jie važinėja pustušti.

Manoma, kad Amtrak pirmiausia uždarys Chicago — Florida, Chicago — Houston ir New York — Kansas City traukinius.

— Popiežių aplankė Australijos profesinių sąjungų pirmininkas ir šio krašto darbiečių partijos lyderis Robert Lee Hawke.

Europos jungtinio parlamento pirmininkė Simone Veil, buvusi Prancūzijos sveikatos ministerė, gera prezidento Giscardo D'Estaing'o draugė.

Ambasadorius Sacasa nebegrįš namo

Washingtonas. — Diplomatinis korpusas Washingtone pasiges pasitraukiančio savo dekano, Nikaragvos ambasadoriaus Guillermo Sevilla-Sacasa, kuris naujos vyriausybės atleistas iš pareigų. Jis yra buv. prezidento Anastasio svainis ir buvusio prezid. So mozų dinastijos įsteigėjo, žentas. Kaip Nikaragvos ambasadorius jis atvyko 1943 m. ir išbuvo šiose pareigose beveik 36 metus.

Turėdamas tokią nepaprastą seniorystę, Sevilla-Sacasa buvo diplomatų dekanas, per metus jam tekdavo dalyvauti 500-se priėmimų. Jo automobilių lentelė turėjo numerį DPL 1. Dekanas dalyvaudavo visų diplomatų sutikimuose ir išleistuvėse, valstybių nepriklausomybės šventėse. Jis atstovaudavo diplomatams derybose su valstybės departamentu dėl privilegijų ir diplomatinio imuniteto klausimų.

Dekanu dabar taps sovietų Dobryninas, išbuvęs ambasadorium Washingtone jau 17 metų. Šiuo metu jis yra atostogose Sovietų Sąjungoje.

Sevilla-Sacasa jau 71 metų amžiaus ir į Nikaragvą grįžti nesirengia. Jis jau seniai vadina Washingtoną savo namais.

KALENDORIUS

Liepos 27 d.: Rudolfas, Natalija, Žintautas, Živilė.

Liepos 28 d.: Viktoras I Pop., Ada, Agaras, Atė.

Saulė teka 5:38, leidžiasi 8:15.

ORAS

Saulėta, vėsiau, temperatūra dieną 80 l., naktį 65 l.

Sporto Apžvalga

Red. Vytautas Grybauskas, 4144 So. Maplewood, Chicago, IL 60632
Telefonas namuose 847-1729, darbe 269-7557

ŠNEKTOS IR TIKROVĖ

BR. KETURAKIS

1978 m., pradžioje rudens, labai giedriai nuskambėjo pasitarimų eiga tarp ŠALFAS S-gos ir PL Bendruomenės vadovaujančių asmenų. Tvirtas ir aiškus LB pasisakymas dėl sporto s-gos ir aplamai sporto padalinių rėmimo, stiprinant fiziško lavinimo darbus mūsų tarpe, kėlė susidomėjimą, jog dabar prasidės didesni užmojai ir plati apimtis re kreacinio sporto bei laisvalaikio pilnas išnaudojimas. Ten pat buvo pabrėžta, kad abi šalys turi išsiaiškinti, kaip jos supranta šių naujų kelių tiesimą, kokiomis priemonėmis to sieks, kad sklandi darbuotės sritis veikiau pasireikštų. Žodžiu, nuotaika ir ryžtas pagrįstai sujudino sporto šeimos narius ir bent dalinai ugdė viltis, kad šalia aktyvaus sporto klubų gyvavimo, pasireiškian čio varžybomis ir administraciniu pulsu, didžioji PLB narių šeima irgi įsitrauks į fiziško lavinimo slinktį, kurio tinkamai ir apgalvotai paruošta programa ates tuoja ir fiziško auklėjimo tarpsnį.

PLB vadovybė sporto planams vykdyti pasirinko sporto vadovą su pilna balsavimo teise, atsisakydama nuo ŠALFAS S-gos skiriamo atstovo, oficialiai lyg ir pradėjo šia linkme judėti. Veiki mo penkmetis garantuoja platų išsitiesimą daugeliui LB sričių, tuo pat ir naujai fiziško lavinimo linkmei, bet greit bus metinės po pasitarimų ir geras pusmetis, kai sp. atstovas ten yra, vienok jokios realesnės sporto judėjimo krypties nematyt.

Kadangi visoj mūsų visuomenėj, o ypač akademinio lygio tarpe, pagrindiniai sporto ir fiziško lavinimo bei fiziško auklėjimo uždaviniai yra mažai suprantami, o jų turinys ir įtaka žmogaus gyvenime siaurai įvertinama, priskiriant tam nevykusį pavadinimą "Kūno kultūra", kurios esmėj, kaip tokios nėra, nes fiziškas lavinimas apima visą asmenį su jo fizinėmis ir dvasinėmis galiomis,todėl PLB gražūs ir sveikintini užmojai turi būti atidžiai apgalvoti, sumaniai įjungti į darbuotės eigą ir aiškiai pristatyti.

ŠALFAS S-ga ir PLB turėtų sveikai apgalvoti bei nutarti ateinančių 4 metų darbo programą sporto reikalams PLB apimtyje. Abipusis išsiaiškinimas laiskubiai sėsti prie vieno stalo ir duos sveikos linkmės fz. lavinimą ir palengvaišjudins žymiai didesnį žmonių skaičių žengti pilno sveikatingumo keliu.

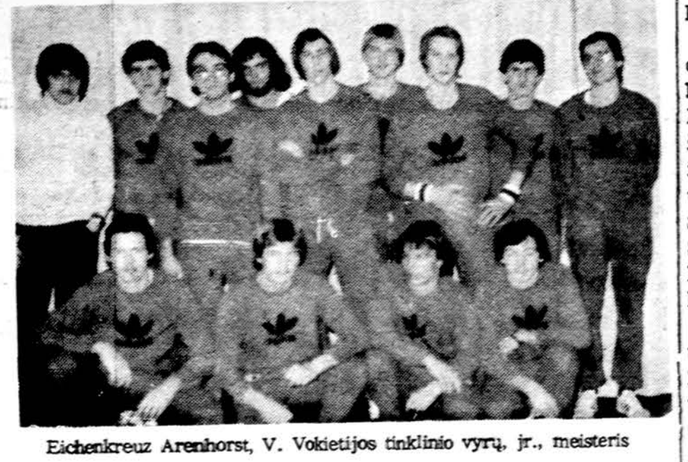

Eichenkreuz Arenhorst, V. Vokietijos tinklinio vyrų, jr., meisteris

V. VOKIETIJOS TINKLININKAI PRIEŠ NERĮ

Sekančio trečiadienio vakare, rugpiūčio 2 d., 7:30 val. vak., Marquette Parko salėje įvyks tarptautinės tinklinio rungtynės tarp Vak. Vokietijos jaunimo (žemiau 21 metų amžiaus) meisterio Eichenkreuz Arenshorst ir Neries tokio pat amžiaus, komandų. E. Arenshorst komanda šiuo metu gastroliuoja Amerikoje, ir viena sustojimo vietų yra Chicaga. O kadangi Neris, pernai laimėjusi meisterio titulą pasaulio lietuvių žaidynėse Toronte ir puikiai pasirodžiusi Junior Olympic tinklinio varžybose Napervlle, amerikiečių tarpe yra gerai žinoma, ji buvo pakviesta šioms rungtynėms.

Žinant, kad Neries žaidėjai tebėra geroje fizinėje kondicijoje ir nuolat progresuoja techniškai, reikia laukti gero lygio ir įdomių rungtynių. Lietuvių žiūrovai turėtų pripildyti Marquette Parko salę, nes tarptautinio masto rungtynės ten retas įvykis, jau nekalbant, kad mūsų pareiga būtų palaikyti Nerį. Neries komandą sudarys: E. Saliklis, V. Kleiza, R. Žiupsnys, V. Martinkus, K. Karalius, A. Donskis, pastiprinti latviu Zarinšu ir amerikiečiu A. Reimanu bei dviem iš Neries jaunučių komandos V. Liškūnu ir K. Degučiu. Komandos treneris J. Gedvilas, vadovas Z. Žiupsnys. Už V. Vokietijos meisterio Eichenkreuz Arenshorst komandą žais: W. W. Freiboter, G. Placke, A. Buehning, H. Bloem, J. Massman, R. Klenke, G. Buehning, T. Buehning, J. Schneider, J. Buetner, R. Buetner, K. Kuhlmann, E. Buermann ir R. Buetner — treneris.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ PERGALĖS

Sydnėjuje įvykusios šeštosios pabaltiečių varžybos baigėsi puikiomis lietuvių pergalėmis visuose frontuose, išskyrus vyrų tinklinį, kurį laimėjo estai. Kaip dar niekada iki šiol, latviai negavo nei vieno laimėtojo titulo.

Žaidynių dėmesio centras, kaip visada, buvo lietuvių ir latvių krepšinio rungtynės. Latvių eilėse truko Australijos rinktinės žaidėjo A. Blicavs, o lietuviai buvo be A. Milvydo iš Melburno. Po lygios kovos pirmame kėlinyje, puikios pasuotės ir padidinta sparta užtikrina lietuviams puikią pergalę 84-72 (36-34). Prieš estus kova buvo žymiai lengvesnė ir laimėta 50-28. Per abejas rungtynes lietuviams taškus pelnė: E. Kardas 66, R. Leknius 21, P. Šutas 9, S. Ragauskas 6, P. Andriejūnas 6, A. Vasiak 15, ir R. Gulbinas 11. Latviai taip pat lengvai nugalėjo estus, palikdami juos paskutinėje vietoje.

Moterų grupėje lietuvaičių pranašumas buvo dar ryškesnis. Latvės buvo įveiktos 46-23, o estės be jokio pasigailėjimo 86-4. Ypač puikiai pasirodė aukštaūgė V. Venslovaitė iš Canberros su 27 taškais, toliau R. Rupinskaitė 32, R. Kasperaitytė 24, E. Vyšniauskaitė 7, R. Audrėjūnienė 2, A. Lūrytė 3, ir M. Čerkesienė 5. Estės vėl liko paskutinės.

Jaunių klasėje estai komandų neturėjo, todėl varžybos vyko tik tarp lietuvių ir latvių. Lietuvių jauniai prieš latvius žaidė gera sparta, kovos dvasia ir puikiais metimais. Užtikrintoje pergalėje 51-37 taškus pelnė: D. Šutas 18, A. Vieraitis 8, S. Balnionis 7, E. Ragauskas 6, D. Kirša 4, R. Baškus 3, O. Paškevičius 3 ir A. Balnionis 2.

Lietuvaičių merginos taip pat užtikrintai įveikė latvaites 41-23. Taškus pelnė: R. Bartašiūtė 11, L. Visockytė 9, E. Steel 6, L. Steel 6, R. Rupinskaitė 5, ir A. Mikelaitė 4.

Vyrų tinklinis priklauso estams. Jie laimi lengvai prieš latvius 15-10, 15-6 ir 15-3 ir prieš lietuvius 15-5, 15-6 ir 15-11. Lietuviai lieka antroje, nugalėję latvius 3-1. Moterų grupėje puiki 5 kėlinių kova vyko tarp lietuvaičių ir latvaičių. Mūsiškės ištempia puikią pergalę 15-3, 20-22, 16-14, 11-15 ir 15-9. Laimėjusios prieš estes 3-0, užtikrina pirmą vietą.

Už šią vispusišką lietuvių pergalę bene didžiausias nuopelnas priklauso visiems klubams, kurie, nežiūrint ilgų distancijų, lėktuvais pristatė savo sportininkus.

Robertas Sidabras,

Neries tinklininkai, kurie žais prieš V. Vokietijos meisterį. Klūpo: V. Kleiza, R. Žiupsnys, V. Martinkus. Stovi: Z. Žiupsnys (vadovas), K. Karalius, A. Donskis, J. Zarins, A. Reiman, J. Gedvilas (treneris). Be jų dar žais K. Degutis ir V. Liškūnas. **Nuotr. Z. Degučio**

"OPEN" TURNYRAS CHICAGOJE

Jau virto tradicija, kad Chicagos lietuvių teniso klubo organizuojamas turnyras yra didžiausias ir geriausiai organizuotas lietuvių turnyras. Ir šiemet, vietoj apygardinių varžybų, jis bus "open" — atviras — visiems Amerikos ir Kanados lietuvių tenisininkams. Šiemet jis turės dar ypatingą reikšmę: jis skiriamas a. a. E. Bačinsko metinėms paminėti. A. A. Bačinskas buvo visų mėgiamas ir vienas iš geriausių mūsų dvejeto žaidėjų. Dvejeto laimėtojams už tat bus skiriamos ir specialios trofėjos.

Turnyras įvyks rugpiūčio 11-12 d. Marquette Parko (67 ir St. Louis) aikštėse. Programoje vyrų A ir B. ir senjorai, moterų A ir B ir jauniai bei mergaitės (16 mt. ir mažiau), o taip pat ir vyrų dvejetai. Registracijos mokestis suaugusiems 5 dol., jauniams, mergaitėms ir dvejetams 3 dol. Registruotis iki rugpiūčio 4 d. pas A. Bakaitis, 6716 Highland Dr., Palos Heights, Ill. 60463, telef. 312-448-6716.

Primename, kad šį savaitgalį Grand Rapids, Mich., mieste vyksta pabaltiečių teniso pirmenybės. Turimomis žiniomis lietuviškas spalvas ten gins Kęstas Mikonis iš Chicagos ir Rolandas Grybauskas iš New Yorko.

ĮVAIRENYBĖS

— Pasklidęs gandas, kad Paolo Rossi žais už SSC Neapolį, sukėlė tame mieste entuziazmo audrą. Per keletą valandų šis klubas gavo telefonu net 3000 pritarimų. Tačiau netrukus paaiškėjus, kad ši žinia klaidinga, pritarimai virto net grąsinimais. O vienas net pareiškė: "Jei Rossi iki rytojaus nepasirašys pas mus, išsprogdinsiu Vezuvių"...

— Meksikos klubas CF Chueva iš nežinomos senjoros paveldėjo didžiulį palikimą. Jos testamente buvo parašyta: "Mano vyras buvo aistringas futbolo mėgėjas. Kiekvieną savaitgalį jis eidavo į rungtynes, tuo man duodamas progos susitikti su mano mylimuoju. Už tas gražiausias mano gyvenimo valandas esu dėkinga futbolui"...

— FC Talheira komandos vartininkas Brazilijoje per rungtynes ant rankos dėvi mažą kompasą, kaip talismaną. Pagal jį, tai jam padeda geriau nustatyti šūvio linkmę, ypač 11 metrų baudinių mušime. Jo treneris pareiškė: "Jei jam tas kompasas padeda — puiku. Svarbu, kad jis sulaiko tuos įvarčius"...

Vyt. A. Kriščiūnas

Jim Colmer, Amerikos vyrų tinklinio rinktinės treneris, Junior Olympics varžybose kalbasi apie tinklinį su Z. Žiupsniu

SVARBUS LITUANICOS LAIMĖJIMAS

Lietuvių vyrų futbolo komanda Lituanica užvakar laimėjo Illinois turės rungtynes prieš lotynų lygą Atlas 2:1.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates $37.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $35.00. Foreign countries, $37.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kviekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	6 mėn.	3 mėn.
Chicago ir Cook apskr.	$37.00	$19.00	$15.00
Kitur J.A.V.	35.00	18.00	13.00
Kanadoje U.S.A.	37.00	19.00	15.00
Užsienyje	37.00	20.00	15.00
Savaitinis	25.00	15.00	9.00

● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
● Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

● Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

SOPHIE BARCUS
RADIO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 3:00 — 3:30 val. popiet. — Šeštadienį ir sekmad. nuo 8:30 iki 9:30 v. ryto.
Telef. 434-2413
1490 A. M.
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue
Val.: pirm., antr. ir ketv. 6 iki 7:30 v. v. Šešt. 1 iki 3 val. Pagal susitarimą.
Ofiso telef. WA 5-2670
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta.

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.; pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00 val. popiet, treč. ir šešt. tik susitarus

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofs. tel. 737-1168, rez. 239-2919

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus.

Ofis. tel. 735-4477; Rez. 246-2839
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos.
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road

Telef. — 282-4422
Dr. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Ofiso tel. — PR 8-2220
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Šešt. nuo 1 iki 4 val.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
Tel. — GR 6-0617
6958 S. Talman Ave.

1002 N. Western Ave., Chicago
Tel. 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
7110 W. 127 St., Palos Heights
Tel. 361-0730
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Įstaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
BENDROJI MEDICINA
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7; šeštadieniais pagal susitarimą.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago — 476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., treč., ketv. 9 iki 6 val. Šeštad. 9 iki 1 val.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos.

LIETUVIŠKA VAISTINĖ
2557 W. 69th Street Tel. 776-4363
J. & J. PHARMACY
Vaistai, vitaminai, importuoti kvepalai, gydomos žolės rtt.
Važiuojamos kėdės, rementai ir kt., pirkti ar nuomoti;
Nemokamai supakuojame dovanas.
Pristatymas nemokamai
ANGELA ir VYTENIS DIRKIAI savininkai

MARIJA AUKŠTAITĖ
IŠEIVĖS KELIU
Apysaka. Prieškariniai dviejų keliauninkių iš Lietuvos išvykimai ir jų išgyvenimų nuotykiai. 208 pusl. Spausdino Litho-Art, Kanada, 1978 m. Išleido A. F. Navikevičius. Kaina su persiuntimu $6.23
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Sportas Nepriklausomoje Lietuvoje
JONAS NARBUTAS
PIRMOJI dalis apima nuo 1919-1936, 432 pusl. Kaina su persiuntimu $9.50.
ANTROJI dalis — įvykiai aprašomi nuo 1937-1940 metų laikotarpį daugiausia skirta apie Lietuvos sporto didžiuosius laimėjimus, 445 pusl. Kaina su persiuntimu $9.50.
Abu leidiniai didelio formato su daugel iliustracijų, gražiai išleista. Spaudė Morkūno spaustuvė 1978.
Užsakymus siųsti:
"Draugas", 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.
Illinojaus gyventojai prideda extra 45 ct. taksų.

Clevelando B ir C komandų krepšininkai, laimėję I-mą vietą (abiejose klasėse) 1979 m. pirmenybėse Chicagoj. Stovi iš kairės: Saulius Banionis "C", Darius Barzdukas "C", Paulius Kijauskas "C", Edas Kijauskas "C", Antanas Yatska "B",Rodd Novak "C", treneris Leonardas Kedys. Klūpi: Gytis Bazrdukas "C" ir Tadas Kijauskas "B". Trūksta iš B. — R. Bollam, Edv. Čepulio, J. Janavičiaus, R. M. Majiko, Lino Sviderskio. Trūksta iš C — G. Motiejūno, R. Baičiūno, P. Žiedonio, A. Apanavičiaus ir V. Staniškio.
Nuotr. Vl. Bacevičiaus

Nepasilikę abeejingi

DABARTIES KANKINIAMS

Pavergtųjų tautų minėjime, kalbėdama tūkstantinėms minioms Chicagos miesto centre, gen. kons. J. Daužvardienė pabrėžė, kad nuo Helsinkio susitarimų Maskva jau yra areštavusi 521 disidentą, reikalaujantį, kad būtų laikomasi tame susitarime patvirtintų žmogaus teisių.

Per šešis paskutinius dešimtmečius Sovietų Sąjunga yra didžiausia žmogaus ir tautų teisių laužytoja, o tačiau dar vis tebekovojama prieš seniai mirusius nacius. Laisvosios tautos gana šaltai kelia balsą prieš Kremliaus daromas mirtinas skriaudas žmogui ir tautoms. Kažkaip Maskvos tironų diktatūra pasidarė privilegijuota, kad jie gali siautėti, grobti tautas, o laisvojo pasaulio valstybės, jų spauda, radijas ir televizija vis dar tebekovoja su nebesančių nacių šešėliu, nesiryždami drąsiau pasmerkti Maskvos tironų. Net ir Vakarų pasaulio išlaisvintos Afrikos tautos daugiau eina su naujojo kolonializmo nešėja Sovietų Sąjunga.

Visų mūsų didžioji misija šiandieną yra stengtis pakreipti viešąją pasaulio nuomonę teisinga kryptimi prieš didžiuosius dabarties priespaudos nešėjus — Maskvą ir jos treniruotus globotinius. Tam turime daug medžiagos. Iš Sovietų Sąjungos kalėjimų ištrūkęs Leonidas Plyushch savo knygoje „History's Carnival" pateikia labai įspūdingus liudijimus.

Jis rašo, kad antro pasaulinio karo metu bolševikai ištrėmė ištisas aštuonias tautybes, jų tarpe ir Krymo totorius bei Volgos vokiečius į Sibirą ir į Kinų-Sovietų Sąjungos pasienį. Išvežta apie pusantro milijono žmonių. Jų trečdalis išmirė pačiais pirmaisiais metais. Dabar visų tų aštuonių tautybių žmonės pripažinti buvę nekalti, bet vistiek jiems neleidžiama grįžti į savo tėviškes.

★

Yevhen Sverstyuk, vadovaujantis kritikas, 1960 m. dešimtmety buvo už drąsesnius pareiškimus išmestas iš tarnybos ir 1973 m. nuteistas į vergų darbo stovyklas septyneriems metams ir dar penkeriems metams tremties. Ivan Svitlychny, vertėjas iš prancūzų kalbos ir straipsnių apie dabarties ukrainiečių poeziją autorius, areštuotas 1965 m., o 1973 m. nuteistas 7 metams į vergų darbo legerius ir 5 metams tremčiai.

Fyodor Raskolnikov, Kronštato partijos vicepirmininkas 1917 m., Baltijos laivyno viršininkas, savo memuaruose kritiškai vertinęs revoliuciją, buvo paskelbtas liaudies priešu. Išbėgęs į Prancūziją, paskelbė laišką, reikšdamas pasibiaurėjimą stalinizmu. Po keletos savaičių jis mirė, greičiausia Sovietų agentų nužudytas. Aleksey Kosterin trejus metus buvo praleidęs caro kalėjimuose, bet bolševikai jį buvo įkalinę net septyniolikai metų (1938-1955). Atlikęs bausmę jis pasidarė aktyviu demokratinio sąjūdžio nariu ir kėlėju minties, kad būtų leista grįžti į tėviškes Krymo totoriams ir Volgos vokiečiams. Vadovaujantis ukrainiečių režisierius Les Kurbas, Berezil teatro steigėjas, bolševikų pultas už tautiškumą, buvo areštuotas ir mirė kalėjime. Garsus ukrainiečių dailininkas Mykhaylo Boychuk, areštuotas 1937 m., mirė vergų darbo stovyklose, o visi jo kūriniai buvo sunaikinti. Jo mokinys Ivan Padalka, tapytojas ir grafikas, buvo apkaltintas „nacionalinių formalizmu" ir nužudytas 1938 m., daugumas jo darbų sunaikinti.

Sergo Paradzhanov, filmų kūrėjas, armėnas, tarptautiniuose festivaliuose buvo laimėjęs 16 premijų. Jis pradėjo į filmus įvesti ukrainiečių poezijos ir tautosakos motyvus. Ėmė ryžtingai ginti persekiojamus intelektualus. Jis 1973 m. gruodžio mėnesį buvo areštuotas ir pasmerktas šešeriems metams į vergų darbo stovyklas. Ukrainietis kritikas Ivan Dziuba, kurio raštai buvo jį padarę ukrainiečių opozicijos vadu, 1972 m. areštuotas, o 1973 m. nuteistas 5 metams kalėti ir dar 5 ištrėmimo metams. Liubov Zabashta, ukrainiečių poetas, dramaturgas, vaikų literatūros kūrėjas, buvo areštuotas už bandymą stebėti disidento teismą. Ukrainietis Oles Berdnyk, populiarus mokslinių apysakų autorius, buvo laikomas vergų darbo stovykloje 1949-1955 m. Ir bausmę atlikęs turėjo pergyventi KGB kratas ir sovietinių laikraščių puolimus.

Aleksandras Galich, rusų dramaturgas, kurio dešimt dramų buvo pastatytos teatruose ir kuris sėkmingai gamino filmus, nuo 1960 m. ypač pagarsėjo savo raštais ir dainomis. Už satyrinį jų atspalvį buvo bolševikų persekiojamas ir 1974 m. priverstas emigruoti. Mirė 1977 m. Nikolay Vasilov, rusas, augalų tytinėtojas, vadovavęs opozicijai prieš Maskvos globotinį, vėliau atmestą Lysenko, buvo apšauktas liaudies priešu, trockistu, areštuotas ir pasmerktas mirti. Bausmė vėliau buvo pakeista į 10 metų kalėjimo, bet jis mirė kalėjime, nebaigęs skirto termino. Aleksandras Vedensky ir Daniil Kharms, abudu rusai, absurdo kūrybos atstovai, buvo areštuoti prieš pat II pasaulinio karo pradžią ir mirė priespaudoje. Vasyl Stus, gimęs 1938 m., talentingas ukrainiečių poetas ir vertėjas (ypač Rilkės poezijos), nuo 1965 m. pasidarė aktyviu demokratinio sąjūdžio nariu. 1972 m. areštuotas ir pasmerktas 5 metams į darbo vergų stuvyklą ir dar 3 m. tremties. Apie 600 eilėraščių, ir vertimų, su kurtų lagery, buvo konfiskuota ir sunaikinta. Borys Antonenko-Davydovych, plačiai gerbiamas ukrainiečių rašytojas, buvo išsiųstas į darbo vergų stovyklą. Bausmę atlikęs ir paleistas, paskutiniu metu buvo KGB apkaltintas palaikymu opozicinio demokratinio sąjūdžio. Pyotr Yakir, gimęs 1923 m., buvo areštuotas, kai jis teturėjo 14 m., po to, kai įvyko jo tėvo egzekucija. Jis buvo laikomas darbo vergų stovyklose 17 metų. Išėjęs iš lagerių, įsijungė į demokratinį sąjūdį. Londone buvo išleistas jo kūrinys „Vaikystė kalėjime".

Valeriy Pavlinchuk mokslininkas Obninkso tyrimų centre, kur buvo pastatyta pirmoji Sov. Sąjungos atominė jėgainė, buvo išmestas iš partijos ir atleistas iš pareigų 1968 m. už prisidėjimą prie pogrindžio spaudos — „samizdato". Prieš savo mirtį jis pasiuntė atvirą laišką Dubčekui, palaikydamas naują laisvesnę jo kryptį Čekoslovakijoje. Kai jis 1968 m. mirė, jo draugai buvo persekiojami už dalyvavimą jo laidotuvėse.

★

Tai tik labai maža dalelytė faktų apie nežmonišką terorą, kurio aukomis tampa net šviesiausieji protai Sovietų Sąjungoje, net kūrybingiausieji asmenys. Kaip žinome, nuo tos kruvinos priespaudos kenčia lietuviai, ukrainiečiai ir kiti, net ir patys rusai. Negalima užmiršti savo misijos išeivijoje — atskleisti komunistinės prievartos žiaurumą ir stengtis paveikti, kad viešoji dabarties pasaulio nuomonė atsisuktų prieš dabarties kolonializmo, teroro nešėją — tautų pavergėją Maskvą.

J. Pr.

SAHAROS TURTAI — NE MIRAŽAS

Kova dėl jos turtų tarp Rytų ir Vakarų

P. INDREIKA

Sahara yra didžiausia pasaulio dykuma, apimanti net 3 milijonus kv. mylių plotą. Ši dykuma yra išgarsėjusi visokiais nuotykiais, o ypatingai apgaulingais vaizdais arba miražais, kurie pasitaiko tik karštųjų šalių dykumose, kai už akiračio yra matomi esantieji daiktai, pvz. ištroškusiam keleiviui oazė su trykštančiu šaltinio vandeniu ir pan. Šiandien tokiu viliojančiu šaltiniu tapo Saharoje surasti mineralai, nafta ir uranijus. Iškilus energijos trūkumui ir nerandant šio trūkumo pašalinimui pakaitalų, surasti turtingi uranijaus klodai ateinančiame šimtmetyje gali virsti neišsemiamu energijos šaltiniu.

Saharos dykuma

Iki II pasaulinio karo Saharos dykuma buvo laikoma mažos vertės žemės plotu dėl nepaprastai karšto klimato, būdingo temperatūros svyravimo, kada dienos metu smėlis įkaista ligi 80 l. C., saulei nusileidus, temperatūra nukrinta iki šalimo, nes, nesant drėgmės šiluma labai greitai išspinduliuoja. Nežiūrint vandens stokos vis dėlto yra augalų, kurie yra prisitaikę vietos sąlygoms. Iš jų tektų paminėti terpentino medį, akacijas ir kitus tik dykumose terandamus augalus. Iš gyvulių — kupranugaris, daugelio vadinamas "dykumų laivu", įvairių rūšių ožkos, antilopės ir retai kur kitur randamos raguotos gyvatės.

1952 m. pradėjus plataus masto tyrinėjimus, pasisekė daugelyje vietų aptikti įvairių mineralų ir didelius telkinius naftos, taip pat deimantų, nikelio, vario rūdos.

Surastus naftos laukus jau išnaudoja, nutiesus net kelių šimtų mylių vamzdžius iš Hasam versmių į Viduržemio jūros uostą Bourgie. Produkcija skaičiuojama dešimtimis milijonų tonų.

Nikaragvos tautinė gvardija, pralaimėjusi kovą prieš sukilėlius. Kai kuriose vietose kovos tebesitęsia.

Ne mažesni naftos telkiniai Libijai priklausančiai Saharos srityje. Bet nuo seniausių laikų iš Saharos dykumos buvo eksploatuojamas vieninteli mineralas — druska, kuri gaunama saulei išgarinus vandenį iš jo telkinių, ir jos metinė gamyba siekia 20,000 kupranugario druskos naštų. Tarp kitų dalykų neseniai pavyko išaiškinti didžiulį požeminį ežerą, siekiantį net 25,000 kv. mylių ploto. Pragręžus šulinį per metus išpompuojama iki tūkstančio milijonų kūbinių jardų vandens.

Kova dėl požemių

Šių turtų išnaudojimą trukdo nuolatinis partizaninis karas, vis nepasidalijant šios dykumos. Senu ir įprastu keliu tebekeliauja beduinai kupranugariais, aplenkdami naftos šaltinius ir moderniškus vieškelius, nes jais gabenami kontrabandiniai ginklai.

Ginklų tiekėja yra Sovietų Sąjunga. Saharos dykumos pakraščiuose 10 esančių valstybių gera valia nepajėgia pasidalinti milžiniškų Saharos plotų, ypač Libija ir Alžirija ginklų stengiasi kuo daugiau pasigrobti.

Jos mielai perkasi ginklus, kur tik gauna, nežiūrint jų kainos, išleisdamos bilijoninės dolerių sumas, kurias surenka už parduotą naftą. Sovietų Sąjunga ginklais mielai aprūpina, nes jai reikalingi doleriai apmokėti grūdus, perkamus iš JAV. Sovietų S-ga dar G. Fordo prezidentavimo metu yra sudariusi sutartį per penkerius metus nupirkti iš Amerikos 15 milijonų tonų įvairių grūdų, kuriuos gauna papigintomis kainomis. Tokiu būdu doleris atlieka dvigubą vaidmenį: arabams nuperka iš Sovietų Sąjungos ginklus, padėdamas kartu įgyvendinti "socialistinę revoliuciją" ir plėsti komunizmą arabiškuose kraštuose ir maitina Kremliaus valdovus kvietine duona.

Afrika nepasidalina

Kitos valstybės, kaip Morokas, Mauritanija, Egiptas, Sudanas, jausdamos savo pašonėje stiprią Sovietų Sąjungos įtaką, ginklus perkasi JAV ir Prancūzijoje, žinoma, su Amerikos ekonomine pagalba, norėdamos atsverti komunizmo veržlumą.

Nuo seniausių laikų Saharos dykuma skyrė "juodąją Afriką" nuo arabų apgyvendintos šiaurinės Afrikos. Tačiau nomadai per Saharos dykumą nusibastydavo ir į pietinę Afriką ir, radę geresnes gyvenimo sąlygas, juodukus dažniausiai nustumdavo į džiungles ir įkurdavo savo kolonijas. Jų pramintais keliais pasekdavo Europos kolonistai, ypač prancūzai, dažniausiai tapdami jų valdovais ir Saharos viešpačiais.

Kol Saharoje nebuvo surasti žemės turtai, prancūzai ne daug kreipė dėmesio į vėjo supustytas smėlio kalvas ir išsimėčiusias oazes. Visas Saharos žemės paviršius yra derlingas, tik trūksta vandens. Anksčiau buvo manoma, kad Saharos smėlynai yra jūrinės kilmės. Vėlesni tyrimai parodė, kad ledynų laikotarpy Saharos klimatas buvo gana drėgnas, lietingas ir net buvo susidaręs upių tinklas, kurių liekanos — likę gilūs grioviai ir kloniai. Dėl pastovaus ir karšto oro vanduo laikui bėgant išgaravo, palikdamas tik sąnašas ir po jomis paslėptus turtus — uranijų, naftą ir kt.

Afrikai laisvę gavus

Antrojo pasaulinio karo metu patrankų šūvių aidas nuaidėjo ir per Saharos dykumas, o jiems nutilus buvusios kolonijos pradėjo išlaisvinimo karus. Greitu laiku Prancūzija neteko Indokinijos ir vengdama dar didesnių rūpesčių sulaukti iš Afrikoje esančių kolonijų, joms pasiūlė pačioms apsispręsti, išskyrus Alžyrą, kuris laisvę išsikovojo tik ginklu. Ch. de Gaulliui tapus prezidentu laimingai jam pavyko baigti kolonijų išsilaisvinimo karus ir Prancūzijai grąžinti turėtą didybę įterpiant ją į pasaulinių galybių atominį monopolį, skubos keliu pasigaminant atominę bombą ir atomines jėgaines. Tokiu būdu Prancūzija šiandien yra geresnėje energijos trūkumo padėtyje, negu kitos Europos valstybės, nes žaliavų — uranijaus pakankamai gauna iš buvusių savo kolonijų, su kuriomis palaiko draugiškus ryšius.

Saharos pasidalinimo kivirčai dar nėra baigti, nes jų užnugaryje atsistojo Sovietų Sąjunga. Ji aiškiai mato per Saharos miražus, kaip komunizmas realizuojasi ir plečiasi Afrikos kontinente: užteko Sovietų Sąjungai tik paleisti F. Castro su 10,000 armija, kad kristų Angola ar Etiopija.

Su nuogąstavimu jo žingsnius stebi Amerika ir visi laisvieji kraštai, nedrįsdami jam pastoti kelią. Trūksta vadų. Todėl čia gal vertėtų prisiminti Napoleoną, kuris irgi buvo atsidūręs Saharos prieglobstyje, prie amžiais tūnančių sfinksų.

Šiandien laisvasis pasaulis stebi Saharos miražus ir džiaugiasi, kad pro juos gali įžiūrėti uranijų ar naftą, bet ar ilgai?

Austrijos prezidentas Bruno Kreisky Vienoje sutinka Palestinos išlaisvinimo organizacijos vadą Arafatą.

BRANDUOLINĖS ENERGIJOS INCIDENTAI

A. TENISONAS

"Saugumo laipsnis atominių jėgainių negirdėtas pasisekimas", taip skambėjo įtikinėjimai per tarptautinę branduolinės energijos konferenciją pr. metų spalio mėn. Briuselyje, kur svarbiausias kalbėtojas buvo prof. Rasmussen, atominės energijos saugumo pranešimo autorius. Prof. Rasmussen tada net tvirtino, kad saugumo reikalavimai atominėms jėgainėms gali būti kiek sušvelninti. Už mėnesio po to Lord Rotschildas savo straipsniu "Branduolinė energija" Londono "Times" savaitraštyje pareiškė, kad ji saugesnė, negu vėjiniai malūnai. Pastarieji įvykiai Three Mile Island'e šiems saugumo įtikinėjimams sudavė skaudų smūgį. "Reaktyvinio variklio sutirpimo galimybę esame apskaičiavę 1 per 17.000 metų. To vieno galimybė, gali, žinoma, atsitikti rytoj ,tam neprieštaraujama, bet reikia suprasti, kad tokia galimybė yra labai menka, beveik negalima", pareiškė tada Rasmussen "Stanardo" laikraščio korespondentui.

Rasmusseno tvirtinimas tačiau buvo net NBC paskaitytas nepatikimu: buvo konstatuota, kad saugumo apskaičiavimai ne visuomet tiko. Taip neseniai saugumo komisija pavedė rytų pakrantėje uždaryti penkias branduolines jėgaines, nes pasirodė, kad jos nėra atsparios žemės drebėjimams. Ir dar III. 30 dieną General Accounting Office -konstatavo, kad tik 10 Amerikos valstijose buvo rastos atominių jėgainių patenkinamos saugumo garantijos. Viena iš tų dešimties valstijų buvo Pennsylvanijos Trijų mylių saloje.

Bet ir prieš katastrofą Trijų mylių saloje Amerikos branduolinės energijos jėgainėse jau buvo rimtų nelaimių. Robert Pollard iš NRC pareiškė, kad panašūs incidentai atsitiko ir 7 kitose jėgainėse Kalifornijoje ir Floridoje. Be to yra žinomi ir kiti nelaimingi atsitikimai, bet tokie incidenta ne visuomet sužinomi.

Bet ir anksčiau, tarp 1952 — 1962 metų įvyko 5 nelaimės. Tai įvyko prie Chalk upės, Kanadoje, buvo užkrėsta raioaktyviais spinduliais.

Bet ir kitur pasaulyje įvyko nelaimės. Iš Sov. Sąjungos ištremtas biologas Zhores Medvedev tvirtino, kad prieš du metus prie Uralo įvyko didelė nelaimė su radioaktyviomis atmatomis.

1974 m. Japonijos atominis laivas Mutsu pasidarė radioaktyvus ir visi uostai vengė jį įsileisti. Taip pat ir Prancūzijoje įvyko kelios nelaimės: 1976 m. požeminis vanduo prie Grenoblio buvo pasidaręs radioaktyvus nuo vandens iš atominės energijos studijų jėgai-

(Nukelta į 5 psl.)

NAUJA GELBĖJIMO VALTIS

Šiaurės Atlante išbandyta patobulintos konstrukcijos pripučiama motorinė gelbėjimo valtis. Naujoji gelbėjimo valtis geriau laikosi ant vandens, negu įprastinės medinės, metalinės ar stiklo plasto jūrinės valtys, jei nebaisi ir 7 balų audra. Valtyje telpa 1 tūkstantis kg. krovinių ir 9 žmonės. Ji lengvai plaukia irkluojama arba gali būti varoma pakabinamo variklio.

jm.

GRUMTYNĖS SU LEMTIMI

JONAS MATONIS

68

Šoferis suprato mano mintį, kad laikas sustoti ir, truputi į šoną patraukęs, sunkvežimį sustabdo. Šoferio būta sumanaus vyro. Sustabdęs sunkvežimį tuojau šoka prie motoro ir ką tai daro, nuduodamas labai susirūpinusį. Politrukas liepia greičiau tą mašinos "kliūtį" pašalinti, — šoferis atsikerta, kad jis neranda gedimo. Ir momentas, kai visai arti privažiavę vokiečių šarvuočiai paleidžia seriją šūvių.

Staiga ritamės iš sunkvežimio į griovį, ritamės, šliaužiame į mišką, o vokiečių šarvuočiai jau ir pro mus prašvilpia. Atsistoję pasisakome, kad mes lietuviai. Čia pat ir mūsų divizijos štabo operacijos dar vienas lietuvis karininkas. Privažiuoja lengvasis vokiečių automobilis su pora karininkų, kuriems pasisakome, kokie mes pareigūnai. Mus vokiečiai susodina į mašiną ir sako, kad jus turi matyti divizijos vadas. Pavažiavę gal klm. Vilniaus link, pristato mus vadui, kuris švaria rusų kalba mane užklausia, kokius įsakymus turįs iš savo vyresnybės. Kai pasisakau, kad turėjau su pionierių batalionų susprogdyti visus tiltus ir vietomis minuoti kelią. Generolas lyg ir su šypsena klausia:

— Tai kodėl savo vyresnybės įsakymo neįvykdei? — Į generolo klausimą klausimu ir atsakau:

— Ar jums būtų geriau, jei būtų susprogdinti tiltai?

Generolas išsitraukia iš kišenės sidabrinį portsigarą ir vieton tolimesnių apklausinėjimų pasiūlo užsirūkyti. O divizijos štabo viršininkas klausia:

— Gal judu norite vykti į Vilnių? Mes ten greit būsime, galėtumet su mūsų transporto mašinomis vykti, o jei nenorėtumėt, tai, va, anam miške mūsų ūkio skyrius ir ten galėtumet užkąsti, nes, tur būt, alkani.

Nutarėm užkąsti. Štabo viršininkas čia pat išrašo raštelį, pažymint, kad mudu lietuviai, patikimi ir reikalingi pagalbos. Paduodamas raštelį pataria nuo kelio niekur nenutolti. Grįžtant prie to pat miško, kur buvo "sugedęs" mūsų sunkvežimis, vokiečiai mus nestabdė, nes laikiau iškėlęs duotą raštą, bet čia pat prasidėjo rusų puolimas iš miško, — užvirė gana stiprios kautynės. Teko kurį laiką būti tarp dviejų priešų. Netoli mūsų uždegė vokiečių tanką. Tanko įgula iššoko iš degančio tanko, bėga pro mudu šokinėjančius iš vienos sviedinio duobės į kitą, kulkos visur spiegia.

Čia pat pro mus prabėgantis vokietis, atpažinęs, kad mes ne savi, atkišo šautuvą, šauna, bet aš sugriebiu už vamzdžio, šūvis visai prie veido. Ir tuo pat momentu sprogsta anas uždegtas tankas ir didžiulė šarvo plokštė smogia šaunančiam vokiečiui taip, kad man pertempia laikančią už vokiečio šautuvo ranką. Vokietis šarvo plokštės nukautas, nesikelia.

Vakaras, pradeda tamsėti. Nuo dūmų dar tamsiau, ir mudu laviruodami jau beveik apstulbę atsiduriame klonyje su krūmokšniais, kur nebuvo nei rusų, nei vokiečių. Dar žemyn ir į krūmus pasidavę laukėme, kol artimų šaudymų nesigirdėjo. Ten ištūnoję gal porą valandų, pastebėjome čia pat gyvenamą namą, kurio ir durys atdaros. Bandom įeiti į vidų kalbindami lietuviškai ir lenkiškai, bet niekas iš namo vidaus neatsiliepia. Įėję radome tuščią, — gyventojai nuo užvirusių kautynių pasišalinę į saugesnę vietą. Pratūnoję naktį ir net pakaitomis kiek numigę, alkani pasileidome į žygį Valkininkų link, nepasitraukdami nuo pagrindinio kelio. Pažygiavę apie 15 klm pasijutome visai alkani ir pavargę. Pakelėje vietomis matėsi nukautų vokiečių, pora lietuvių su ištaškytais smegenimis, vienas, kitas rusų karys. Vokiečių lavonai gražiai suguldyti ant kalnelio po pušaitėmis, o kitų palikti nukovimo vietoj.

Sutikti vokiečiai, iš tolo matydami rodomą raštelį, net nestabdė ir nesiteiravo. Tik apie 2 val. pas ūkininką apsistoję pavalgėme už praeitas dvi dienas. Pailsėję vėl pasileidome į žygį ir pro Paluknį pasukome į Onuškį, iš ten pėsti per Aukštadvarį, Stakliškes iki Jezno, kelyje tris kartus pas ūkininkus pernakvoję ir pavalgę.

Jezne užėjom į kleboniją pasiteirauti, ar nėra arti užsilikusių bolševikų, nes jų daug pakrikusių nuo staigaus vokiečių prasiveržimo užsiliko ir tik vėliau vokiečiai susėmė. Besikalbant ir besivaišinant pas malonų kleboną, atėjo suvargęs ir apsiskarmalavęs generolas Glovodskis, irgi keletą dienų žygiavęs iš tolimesnių rytų. Jis sakėsi, bolševikmečiu ten buvęs kaimo skerdžiumi ir tik todėl dar gyvas ir beveik sveikas esąs. Palikę Glovadskį pas kleboną ilsėtis, mudu Jezno žydelio buvome pavėžyti iki Prienų.

Čia jautėmės kaip namie. Susiradę Prienų burmistrą vėl pasivaišinome ir, gavę pastotę, pasiekėme Kauną ir savo namus. Namie neradau savo šeimos, — buvo išvažiavusį į kaimą, į mano gimtinę, apie ką buvau informuotas mano kaimyno. Viršutinio aukšto gyventojai taip pat buvo pasišalinę, — visą namą radau tuščią.

(Bus daugiau)

ANTRASIS STRATFORDO REPORTAŽAS

ALFONSAS NAKAS

Liepos 14 ir 15 — karštos, tvankios dienos. Temperatūra ir drėgmė — maždaug 90 ir 90. Biauru buvo nevėsinamam automobily į Stratfordą važiuoti. Užtat dvigubas malonumas vėsiame Avon teatre sėdėti ir scenos gyvenimu gyventi. Avon teatre abi dienas. Avon teatre keturiuose vaidinimuose. Atsiprašau, trijų vaidinimų keturiuose spektakliuose.

Triasmenis Richardas II

Stratfordo festivaly yra buvę, kad kurį žymų asmenį leisdavo pažaisti dviem aktoriam. Tik neatmenu, kad kada tą patį būtų lošę trys. O dabar lošia. Režisierė Zoe Caldwell ,statydama Williamo Shakespeare poetiškiausią dramą Richardą II (pilnas pavadinimas — The Tragedy of King Richard the Second), panoro, kad Richardą vaidintų net trys vyrai. O kadangi šioje dramoje nuo pat pradžios lygiagrečiai ar net dominuojančiai reiškiasi ir jo varžovas bei nugalėtojas Henry Bolingbroke, nuo veikalo vidurio jau karalius Henrikas IV, tai logiškai kiekvieno spektaklio kitas Richardas gavo ir kitą partnerį Bolingbroke'ą. Liepos 14 mačiau abu "Richardo II" spektaklius. Popietiniame Richardą vaidino Nicholas Pennell, o Bolingbroke' — Rod Bettie. Vakare Richardą lošė Stephen Russell, o Bolingbroke — Craig Dudley. Labai gaila, kad nebeteko ir nebeteks išgyventi spektaklio su Frank Maraden ir jo varžovu Jim Mc Queen. Visi kiti aktoriai visuose spektakliuose nekeičiami.

Iki šio pavasario Richardo II nebuvau matęs, nė skaitęs. Perskaičiau ruošdamasis žiūrėti anglų filmą, kurį rodė visos Amerikos televizijos. Pats veikalas — beveik pusantro šimto puslapių poezijos. Veikia keliolika istorinių asmenybių (14-to šimtmečio gale, tad Vytauto — Jogailos laikais) ir, anot vieno profesoriaus, visi jie — poetai. Na, poezijos mėgėjai, kas "Richardo II" nematė —tik pasisakykite ir su profesorium susitikite. Bet filmas man įspūdžio nepadarė. Visai kas kita scenoje. Zoe Caldwell sukūrė nepaprastai įdomų spektaklį, kad ir su kiek skirtingų pagrindinių aktorių interpretuojamu Richardu.

Jei kas klaustų, kurį iš dviejų matytų pasirinkčiau dar kartą žiūrėti, be abejo, žiūrėčiau su Nicholas Pennell. Kur reikėjo verkti, jis savo ašaromis graudino ir žiūrovą. Kur reikėjo sarkazmo, ji absoliučiai išryškino. Jo gestai puikiai derinosi su žodžiais. (Kai su kariuomene jo pribaigti atėjusiam, bet apgaulingai suklupusiam Bolingbroke'ui aiškina apie Bolingbroke didybę arba aukštį, aukštį gestu pamatuoja iki karūnos aukščio virš savo galvos. Čia per publiką nubėga juoko šurmulys. Kai vakare Russell tą patį gestą kartoja abiem rankom, rankas tepakeldamas tik iki pečių, publika nesupranta, nereaguoja.) Kalbant apie Stephen Russell, tai jis gal vyriškesnės ar "karališkesnės" išvaizdos. Bet ilgesniuose monologuose jo kalba liejasi į gumulus ir labai sunkiai suprantama, o kur kalba tik keliais sakiniais, nejučiomis ima laikytis poezijos ritmo ir akcentuoti kiekvieną paskutinį eilutės žodį. Gal norėdama Richardą padaryti absoliučiai išskirtina žvaigžde, Bolingbroke'o roles režisierė atidavė tik antraeiliams aktoriams. Beje, Nicholas'o Pennell partneris — varžovas Rod Beattie vaidino gerokai silpniau už Russell'io varžovą Craig Dudley. Stokodamas vietos dar bent kelių nepaprastai įdomiai vaidinusių aktorių charakteristikoms, besuminėsiu tik jų pavardes ir skliausteliuose vaidintas roles: William Needles (John of Gount), Eric Donkin (Yorko kunigaikštis), Marti Maraden (karalienė Izabelė), Amelia Hall (Gloucesterio kunigaikštienė) ,Roger Barton (Norfolko kunigaikštis Thomas Mowbray), Ted Follows (Northumberlando grafas Henry Percy).

Nors Avon teatro scena yra normali, šiuolaikinė, su dekoracijomis dailininkė Daphne Dare nesismulkino. Visą grindų plotą dominavo penki šviesūs, beveik balti laiptai, o scenos gilumoje, centre, statmenai styrojo trys eilės šviesių plokščių. Tos plokštės pagal reikalą buvo kilnojamos aukštyn bei nuleidinėjamos, sudarant durų, kalėjimo grotų ir kitokias iliuzijas. Rūbai, kaip visada, puošnūs ir įvairūs. Įdomus paauksuotas, su laibais bokšteliais karaliaus sostas, įnešamas prieš karaliui ateinant.

Lady Bracknell vaidmenį vaidina William Hutt.

"Richardo II" vaidinime. Karalius Richardas — Stephen Russell, vyskupas — William Needles ir Aumerle — Lorne Kennedy.

Šiame vaidinime pirmą kartą iš vydom ir Ingridą Blekytę. Čia ji turi tik klūpančio ir ilgai stovinčio pažo rolę. Ant padėklo gal kelioliką minučių ji laiko karaliaus karūną. Už mėnesio ją matysiu scenoje jau kalbančią, tik nežinau, kokio didumo bus ta rolė. Kad festivalio vadovybės ji aukštai vertinama, galima spręsti iš to, jog "Richardo II" dramoje parinkta ir programoje įrašyta karalienės Izabelės antrininkės (understudy) rolei. Tai reiškia, kad, žymiajai aktorei Marti Maraden susirgus, didelė, svarbi rolė jai tektų .Važiuodami "Richardo II" žiūrėti, mudu su žmona, prisipažįstu, trokštame, kad Marti Maraden rimčiau susirgtų...

Komedija, kurią visi nori matyti

Kas pažįsta Oscar Wilde kūrybą, pažįsta ir labai dailiai sukirptą, šmaikščiom dviprasmybėm perpintą jo komediją "The Importance of Being Earnest". Net ir pats pavadinimas dviprasmiškas: gali paskutinį žodį laikyti vyro vardu, gali ji versti būdvardžiu "rimtas", "nuoširdus". Kai ši komedija prieš kelioliką metų buvo vaidinama Detroito Dramos mėgėjų scenoje, pavadinimas išsiverstas į "Svarbu būti rimtam, nors geriau būtų buvę versti į "Svarbumas būti rimtu" arba "Svarbumas būti Ernestu". Bet grįžkime į Stratfordą. Festivalio meno vadovas Robin Phillips šią komediją pats surežisavo ir pastatė 1975 metų sezono gale, o paskui paliko ištisam 1976 m. sezone. Pasisekimas buvo nepaprastas:kiekvienam spektakliui bilietai išparduoti iki paskutinės kėdės. Šią vasarą veikalas kartojamas gal dar su didesniu pasisekimu. Teko girdėti, kad bilietai išparduoti jau ir šiokiadieniams. Liepos 9 Festivalio vadovybė paskelbė, jog nutarta pridėti aštuonis jo spektaklius kitų veikalų sąskaiton, būtent rugsėjo 13, 19 ir 26 bei spalio 10,, 18, 24, 26 ir 31 (visi 2 v. po pietų, išskyrus pimąjį, 8 v. vakare).

Kodėl toks pasisekimas? Svarbiausios dvi priežastys: lengvas, atgaivą teikiantis, bet intriguojantis turinys ir briliantinė garsaus aktoriaus Williamo Hutt vaidyba. O vaidina jis ne kokį ten barzdotą vyrą, bet puikiai aprengtą ir nugrimuotą devynioliktojo šimtmečio anglų aristokratę Lady Bracknell. Po trejų metų pertraukos iš devynių aktorių septyni likę tie patys. Ir tai visų žvaigždžių sąstatas! Nušlifuotas kiekvienas žodis ir gestas. Visų! D Cecil Cardew rolę atliekanti Marti Maraden vaidinamu naivumu kelis kartus sukelia publikos ovacijas nė sakinio nebaigusi. Grįžtant prie William Hutt, tai gal šešių su puse pėdų aukštumo, gal pustrečio šimto svarų vyras, beveik be "pastiprinimų" pernai lošęs Falstaffą. Įsivaizduokit tokios povyzos "damą"...

Ką gi apie šią komediją daugiau besakyti? Gal tik bilietų neturinčius Stratfordo mėgėjus padrąsinti dėl tų aštuonių naujų kartojimų. Avon teatre 11 šimtų kėdžių tad beveik devyni tūkstančiai naujų bilietų. Pabandykkite.

Laimingų Naujų Metų

Kai pernai Stratforde pastatė muzikiniu šedevru paverstą Voltaire'o veikalą "Candide", pasisekimas buvo milžiniškas. Šio sezono muzikinis "Happy New Year" anam nė iš tolo neprilygsta. Programoje paaiškinta, jog jis perkurtas iš vaidinimo "Holiday". Tai atlikęs Burt Shevelove, prikaišydamas 14 Cole Porter dainų. Tuo rinį ryškinantis pasakotojas (narrator), penki aktoriai ir 15 statis-

(Nukelta į 5 psl.)

PROGOS — OPPORTUNITIES

Marquette Parke parduodamas
NAMAS IR TAVERNA
Dėl informacijos skambint
776-4956

DĖMESIO

NAMŲ APSITVARKYME
Ruošiatės ką perstatyti, pakeisti, atnaujinti. Garažą. Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet čia Jums su patyrimu, už prieinamą kainą padės, skambinant po 6-tos v. vakaro
TELEFONU 476-3950

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Chicago, Illinois
Telef. GA 4-8654

Lietuvos atsiminimai

Radijo Valanda jau 38 metus tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!

Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. popiet iš WEVD Stoties New Yorke 1330 kil., AM ir nuo 7 iki 8 val vak. 97.9 meg. FM.
Direkt. Dr. Jokūbas J. Stukas
1467 Force Drive
Mountainside, N. J. 07092
Tel. 232-5565 (code) 201
Kviečiame taip pat klausytis Lietuviškų kultūrinių valandų anglų kalba iš Seton Hall Universiteto radijo stoties (New Jersey WSOU, 89.5 meg. FM) Pirmad. 7:30 - 8:30 val. vakaro. (Vadovauja prof. J. Stukas)

Palyginimų žodynas

M. Čapkauskas

Didžiausią šio rinkinio dalį sudaro lietuvų liaudies palyginimai. Lietuvių kalboje šis rinkinys yra vienintėlis. Šiame žodyne telpa 689 autorių (lietuvių — 228) ir 67 tautų 8.047 palyginimai-apibūdinimai, juokai. Didelio formato. 296 pusl. Viršelis dail. R. Bukausko. Išleista Montrealis 1979. Kaina su persiuntimu $7.91. Illinois gyventojai dar prideda 35 ct. valstijos mokesčio

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Illinois 60629.

FLORIDA REAL ESTATE
Rezidencinės ir Komercinės Nuosavybės
Apartmentai • Kondominiumai • Nuomavimas
Angelė E. Karnienė
REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY
3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, Fl. 33706
Telefonas (813) 360-2448. Vakare (813) 345-2738

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5.5% per year
5½% Savings Account
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 8%
see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME
FSLIC
Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD
Chicago, Ill. 60608
PETER KAZANAUSKAS, Pres. Phone: 847-7747
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

INVESTAVIMO PROGA
5 butų mūrinis namas — New Buffalo, Michigan.
SKAMBINT (616) 469-4881

2 butai — medinis su sklepu ir garažu. Švarus, gerai prižiūrėtas. 63 — ir Troy.

2 butai — mūrinis. Įrengtas sklepas. 2 auto garažas. Avers ir 26.

Medinis namas su geležies prekių — hardware krautuve. Nebrangus.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
Notary Republic
2951 W. 63rd St., 436-7878

CICERO
Gražioje vietoje parduodamas biznio namas. 3 butai ir biznio patalpa.
Skambint po 6 v. vak.
Tel. 656-5428

BEVERLY SHORES, IND.
Parduodama nauja didelė moderniška vila apskritų metų naudojimui. Ant kalno. Geras asfalto privažiavimas. Matosi Michigano ežeras ir saulėlydžiai. 2 miegamieji, 3 vonios, atskiras studijų kambarys. Židinys, kilimai. Didelis medinis "deck". Centralinis šildymas ir šaldymas. 2 maš. garažas. Architekto statytas ir dekoruotas. Savininkas parduoda. Tel. (312) 649-0913 arba vakarais — (219) 874-5594.

Parduodamas Miami Beach condaminium: miegamas su dviem lovom, salionas, elektr. virtuvė, vonia su dušu ir kitais visais baldais. Kaina —$30,000. Teirautis
9141 Carlyle Ave., Surfside, Fla. 33154
Tel. 305 — 868-1470

DĖMESIO!

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4059 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, telef. 927-5980

M. A. ŠIMKUS
NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4259 So. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI
GIMINIŲ iškvietimai, pildomi
PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir kitokie blankai

V. SASNAUSKAS
atlieka įvairius
CEMENTO DARBUS
šaligatvius, laiptus ir kt.
Skambint GR 6-8402

PLUMBING
Licensed, bonded, insured.
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Galite kreiptis nuo 7 iki 8 val. ryto arba po 5 val. vakaro.
SFRAPINAS — 636-2960

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir Paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai
Pardavimas ir Taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St., telef. 776-1486

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

REAL ESTATE

BEVERLY SHORES, INDIANA
8 room, 2 bath 2 story concrete block building useable as large single-family dwelling or as a 2 flat located one block from Lake Michigan. High full basement with private ground-level entrance and beginnings of third bath. Easily remodelable into third apartment. Attached 2-car garage. Yard storage shed. Immediate possession. National Park leaseback expected. $60,000. Call Renard at Callahan Realty. 219 — 926-4298.

6 kamb. bungalow apyl. 55 ir Kedzie. 2 miegami apačioj, 1 mieg. viršuj. ½ bloko nuo mokyklos. Agentai prašomi nesikreipti. Skambint savininkui po 5:30 v. v. 476-6890.

MICHIANA SHORES — Savininkas parduoda apskritiems metams gyventi apstatytą 4 miegamų namą. Šeimos kamb. 1½ vonios. Arti ežero. Nebrangus — $53,500.00. Skambint Chicagoje 262-1771; šešt. ir sekm. 616 — 469-0814. Kalbėti angliškai.

Mūrinis — 2 butai po 6 kamb. Arti 62-os ir Albany.

Prie 71-os ir Fairfield. 6 kamb. geras mūro namas.

Mūrinis — 4 metų. 2 liuksus butai. Arti prie parko.

BROKERIS P. ŽUMBAKIS
Tel — 778-6916

DAR NE VĖLU
Palikimas. Modernus, apie 20 metų, 2-jų butų mūro namas ir mūro garažas. Įrengtas beismentas. Prašau teirautis ir paduoti savo telef. apžiūrėjimui iš anksto. Viliuojanti kaina.

Tuščias sklypas. Tinka naujai statybai Marquette Parke.

Labai švarus 2-jų butų namas ir garažas. Elektrinės durys. Atskiri gazo šildymai. Brighton Parke. $37,000.00.

2-jų aukštų mūro namas ir 2 auto garažas. Apie $6000.00 pajamų. Naujas stogas ir gazu šildymas. Apsauga nuo potvynio. Alum. langai. Galite pirkti už $41,800.00.

Valdis Real Estate
2625 West 71st Street
Tel. 737-7200 ar 737-8534

Namai Chicagoje ir priemiesčiuose

70 ir Maplewood. 2 aukštų 3-jų butų mūr. pajamų namas. Taip pat galimos pajamos rūsy. 2 maš. garažas. Nebrangus.

72 ir Mozart. Liuksusinis 2-jų butų po 2 miegamus mūro namas. Įrengtas rūsys. Pamatykite šiandien.

43 ir Washtenaw. 2-jų butų mūr. po 2 miegamus. 3-jų kamb. butas sklepe. $49.500.

Bridgeporte — puikus investavimas. 7 butų mūro namas. Pilnas rūsys. Nuomininkai patys apsišildo. $17,500 metinių pajamų. Kaina $54,000.

59 ir Mozart. Iš naujesnių 8 butų gerai prižiūrėtas mūras. Pirkėjui 3 miegamų butas. Dėl informacijos skambinkit mums.

67 ir Pulaski. Naujas 3-jų miegamų bungalow. Sklepas, garažas. Pamatykite šiandien.

Oak Lawn, į vakarus nuo Cicero Liuksusinis 3 miegamų. "tri-level". Pamatykite šiandien.

Budraitis Realty Co.
4243 W. 63rd Street
Tel. — 767-0600

Mes turime kompiuterį ir esame nariu M.L.S., kas palengvina pardavimą bei pirkimą.

1½ aukšto mūrinis. 6 kamb., 37 p. sklypas. Arti 69 ir Fairfield. Tik $34,900.00.

5 butų mūrinis. 19 metų senumo. Garažas. Savininkas išvyksta iš miesto. Arti 72-os ir California. Duokit pasiūlymą.

6 kamb. mūrinis. Naujai atremontuotas. Gazu-karštu vand. šildymas (baseboard). Mūr. garažas. Arti 72-os ir Talman. Pasiūlymai priimami.

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pirkimas — Pardavimas
Valdymas
Draudimai — Income Tax
Notariatas — Vertimai
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 S. Kedzie Av. — 778-2233

PARDAVIMUI

Parduodami nauji ½ inčio "galvanized" vandens vamzdžiai. 1000 pėdų. Nebrangiai. Skambint 436-5765 arba 376-9651.

MISCELLANEOUS

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.
COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Telef. — 925-2737
Vytautas Valantinas

MOVING
SERĖNAS perkrausto baldus in kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Tel. — WA 5-8063

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

Išnuom. 3-jų miegamų apšildytas butas 1-me aukšte. 72-os ir Campbell apyl. 265 dol. mėn. Tel. 434-6901

HELP WANTED — VYRAI

Dock/Warehouse Personnel
High school graduate for shipping, receiving, order pulling. Must speak English. Apply
NOON HOUR FOOD PRODUCTS
660 W. Randolph

BRICKLAYERS WANTED
Various locations, Cook and Will county. Jobs for winter are also available.
THE LOMBARD COMPANY
389-1060. Ask for Chas. Barker.

MACHINIST
Able to set-up own runs on lathes & mills from prints. Fully Paid hospitalization. Good starting rates. Apply in person or phone.
GEAREX, INC.
7100 N. Lehigh St. 763-8200

MAINTENANCE MAN
Some experience in welding, electrical and machinery work preferred.
We offer good wages and comprehensive benefits.
Apply in person:
Tel. — 735-8600
DIVISION LEAD COMPANY
7742 West 61st Place
SUMMIT, ILLINOIS

CENTERLESS GRINDER
★
The Spiral Step Tool company is seeking an Experienced Centerless Grinder for our carbide operations.
TOP WAGES, liberal benefits and pleasant working conditions. For interview please call:
Cesar Badillo 593-5500
SPIRAL STEP TOOL COMPANY
299 Bond Street
Elk Grove Village, Illinois
An Equal Oportunity Employer M/F

HELP WANTED — MOTERYS

COOK
For northside Rectory.
Live in available.
Full benefits.
Tel. — 588-6484

VYRAI IR MOTERYS

BAKERY CASHIER
English required, age no barrier. Will train. Apply in person after 2:00 p.m. Mon. — Fri. See Miss Linda.
STANLEY'S RESTAURANT
Standard Oil Building
200 E. Randolph Dr.
Plaza Level, Chicago, Ill.

BALFO CHICAGOS APSKRITIES IR SKYRIŲ VALDYBOS RENGIA

TRADICINĘ VASARINĘ GEGUŽINĘ - PIKNIKĄ

1979 M. RUGPIŪČIO 5 D. (SEKMAD.). PRADŽIA 12 VAL., V.I. JONYNŲ SODYBOJ, CHESTERTON, IND.

Veiks virtuvė su karštais ir šaltais valgiais, kavinė su saldumynais, baras, su įvairiais gėrimais, turtinga loterija — "LAIMĖS ŠULINYS". Šokiams gros A. Kareivos gerai įrengtas "STERIO" pavidale, plokštelių šokių ir dainų muzika.

Užsiregistravusius piknikautojus vykti į BALF'o gegužinę, kuri įvyks rugpiūčio 5 d. V. I. Jonynų sodyboje, autobusas paimti keleivius sustos šiose vietose: Ciceroje prie Šv. Antano parap. bažnyčios 11 val. ryto, prie Brighton Parko parap. bažnyčios 11:30 val. ir prie Marquette Parko parap. bažnyčios 12 val. Iš čia važiuos tiesiog į pikniką. Keleiviai maloněkite būti laiku paminėtose vietose.

— o —

Lietuvių visuomenė nuoširdžiai kviečiama gausiai dalyvauti ir paremti BALF'o labdaringą šalpos darbą.

— o —

Kaina į abi puses asmeniui 3.00 doleriai.

VILNIEČIŲ SĄSKRYDIS KANADOJE

STEPAS VARANKA

Šių metų vilniečių sąskrydis įvyko birželio 30 d. Paris, Ont. Užsiregistravusių dalyvių buvo 52 asmenys. Čikagiečiai buvo atvykę dieną anksčiau. Tai Valerijonas Šimkus, Kęstutis Dirkis, Vyt. Laugelis ir J. Vinciūnas. Kiti atstovai, St., Catharines, Hamiltono, Delhi, Rochesterio, Londono, Val Caron, Ottavos, Detroito.

Susirinkimui pirmininkauti buvo numatytas Albertas Misiūnas, Detroito skyriaus pirm. ir Lietuviškos radijo valandėlės vedėjas. Detroitui vėluojant, susirinkimas prasidėjo su pavėlavimu. Susirinkimui pravesti buvo pasiūlytas torontietis Bronius Saplys, sekretoriauti Paulė Ancevičienė-Tamulevičiūtė.

Susirinkimą atidarė Kanados krašto vilniečių sąjungos pirm. S. Varanka. Susirinkimo dienotvarkė buvo gan ilgoka ir įdomi. Po svečių pristatymo, įvyko žuvusiųjų vilniečių pagerbimas, minutės tyla palydėtas su Birutės Pukelevičiūtės „Paskutinis birželis", deklamuojant Elenai Kudabienei.

Raštu sąskrydį — susirinkimą sveikino centro v-bos pirm. dr. Jonas Šalna, dr. Jonas Žmuidzinas, Lietuvos generalinis konsulas, LŠST Vilniaus Šaulių rinktinė Kanadoje — pirm. J. Šiaučiulis, dr. Algirdas Budreckis, buv. Lietuvos tyrimo instituto iždininkas ir narys, dabar baigiąs ruošti su savo redakciniu kolektyvu nuo senai laukiamos knygos „Rytų Lietuva", dr. Šalna ir Šimkus yra jau pažadėję knygos išleidimui paaukoti po 1000 dol. Prie to veikalo išleidimo bus prašomi ir visi prisidėti. Veikalas bus pradžioje išleistas anglų kalba, vėliau lietuvių. Tam reikalui supažindinti visuomenę yra parašyta dr. Budreckio Pro Memoria, su pagrindiniais žemėlapiais Lietuvos etnografinių sienų klausimu. Pateiktų yra 12 žemėlapių.

Savo sveikinime dr. Žmuidzinas pastebėjo: „Jūs, vilniečiai, esate susibūrę į savo sąjungą, rūpinatės lenkų skriaudžiamais trikampiečiais ir savo patriotine veikla prisidedat prie to, kad būtų užtikrinta pastovi Vilniaus priklausomybė laisvai Lietuvai. Jūsų keliamas aikštėn mūsų kaimynų pasireiškiančių, ar ateityje galimų kėslų į Vilnių yra, mano nuovoka, ne tik politiniai sveikas, bet ir būtinas; juk vilniečiai, kaip tokie, yra įžvalgiausieji tų kėslų stebėtojai".

LSST Vilniaus Šaulių rinktinė Kanadoje, savo raštiškame sveikinime rašo: „Jūsų ir mūsų tikslai tie patys, atgauti laisvę Lietuvai jos etnografinėse sienose rytuose kartu su Mažąja Lietuva ir sostine Vilniumi". Raštu buvo gauta ir daugiau sveikinimų buv. vilniečio adv. A. Juknevičiaus, K. Berono, A. Petkausko, vieno iš pirmųjų steigėjų «VKLS-gos, taip pat buvo gautas ilgas laiškas — sveikinimas iš Stasio Misiulio, 12839-108 St., Edmontono, Alberta, kuris nėra vilnietis, bet atgavus Lietuvai Vilnių, tuo laiku tarnavo Lietuvos kariuomenėje Vilniaus krašte ir iš vietinių lietuvių gyventojų sužinojęs apie jų kančias lenkų okupacijos metais, skiria 1,000 dol. auką, kad atsirastų koks rašytojas ir parašytų knygą apie lenkų sadizmą ir jų elgesį su Vilniaus krašto lietuviais.

Žodžiu sveikino susirinkusius Stepas Jakubickas LAS Kanados vietininkijos vyresnysis pareigūnas ir Šaulių sąjungos atstovas. Iš įdomesnių pranešimų buvo Vliko tarybos atstovo V. Šimkaus trumpas pranešimas apie Vliko persitvarkymą. Pats Vlikas persikelia į Washingtoną, o taryba į Chicagą. Vliko atstovas pagyrė ir džiaugėsi Kanados fondo darbuotojais Vaičeliūnu ir Firavičium, kurie savo pasišventimu sugeba surinkti tokias sumas pinigų. Šiaip didesnių permainų kolkas Vlike nėra. Bendradarbiavimas vyksta sklandžiai. Altos atstovas Dirkis, Kęstutis pareiškė, kad Alta susideda tik iš JAV gimusių, kuriems yra daug lengviau prieiti prie aukštų Baltųjų Rūmų pareigūnų. Santykiai su Vliku yra draugiški ir nuoširdūs. Buvo tam tikri nesusipratimai su

Vilniaus s-gos suvažiavime Detroito sk. pirm. Albertas Misiūnas skaito pranešimą Nuotr. S. Varankos

LB vadovybe, bet tie visi dalykai gerėja.

Paulės Ancevičienės pranešimas iš jos kelionės po Lenkiją ir Suvalkų trikampį buvo įdomus, labai smulkmeniškai nupasakotas, teisybę sakant, šiam sąskrydžiui per daug smulkmeniškas.

Stepo Varankos neilgą paskaitą apie Vilniaus universitetą skaitė aktorė Marija Kalvaitienė. Paskaita bus paskelbta atskirai.

Stoka ryšių tarp vilniečių ir trikampiečių Vytautas Pečiulis aiškino tuo, kad vilniečiai augo ir brendo Lenkijos okupacijoje ir buvo lenkų labai persekiojami ir skriaudžiami. Suvalkų trikampio lietuviai to politinio persekiojimo ten nejaučia. Jiems leista turėti savo mokyklas ir gimnaziją, lankyti universitetus ir kitas aukštas mokyklas, žinoma prisitaikant prie dabartinės Lenkijos politinių sąlygų. Didžiausia skriauda jaučiama iš aukštų dvasiškių ir Seinų bazilikos klebono. Tas priklauso nuo Lomžos vyskupo Sasinowskio. Suvalkiečiai kiek gali prisideda prie vilniečių veiklos ir ją remia.

Elena Dauguvietytė Kudabienė ir Marija Kalvaitienė atliko programą vilniečių suvažiavime Paris, Ont., Kanadoje Nuotr. S. Varankos

Dr. Algirdo Budreckio atsiųstam laiške — sveikinime yra teisiškai pagristas prašymas spaudai. Mūsų išeivijos spauda ir net Katalikų Kronika bei Aušra, kaip rašome apie lietuvių religinę bei politinę padėtį „Baltarusijoje"; Švenčionių, Breslaujos, Ašmenos, Lydos, Gardino ir Valazino apskrityse priskiria tas vietoves prie Baltgudijos. Dr. Budreckis teisingai sako, kad tai yra teisiškas nusikaltimas skaityti tas sritis Gudijos dalimis. Reikia spaudoje aiškiai pabrėžti ir visą lietuvišką visuomenę įsąmoninti, kad lietuviai yra persekiojami „gudų administruojamose" Lietuvos srityse, o ne pačioje Gudijoje.

Buvo priimtos kelios rezoliucijos ir nutarimai. Pabaigoj tradicinio metinio sąskrydžio — susirinkimo proga pirmą sykį buvo įjungta ir meninė dalis. Meninę dalį puikiai atliko režisorė-aktorė Elena Kudabienė ir aktorė Marija Kalvaitienė. „Kunigaikščių miestas" ir „Paskutinis Birželis", atliko Elena Dauguvietytė-Kudabienė, Brazdžionio, „Mano protėvių žemė", atliko Marija Kalvaitienė. „Ubagės — knygnešės monologas" ištrauka iš Vinco Kudirkos, atliko Kudobienė. Ištraukos iš „Bubulio ir Dundulio", Agulės ir Rožės roles atliko Elena Kudabienė ir Marija Kalvaitienė.

Sąskrydis — susirinkimas uždarytas Lietuvos himnu. Pasibaigus oficialiai daliai buvo pietūs-vakarienė. Anksčiau atvykusieji buvo vaišinami priešpiečiais.

Vėlyvam pavakary, Chicagos mašina išvyko į namus. Arčiau gyvenantieji skirstėsi vėliau. Apie 10-11 svečių liko nakvynei pas Česnulius.

Nuoširdus ačiū Broniui Sapliui už sklandžiai pravestą dienotvarkę.. Didelė padėka priklauso sveikintojams ir Paulei Ancevičienei, Elenai ir Marijai už vilniečiams suteiktą retą malonumą taip artimai pabendrauti ir arčiau susipažinti, Angelei, Petrui ir Audrytei Česnulytei už jų nuoširdumą, vaišingumą ir kantrybę aprūpinti tokį skaičių žmonių įvairiomis gėrybėmis. Tikiu, pasimatysime kitais metais gausesnėje grupėje. Iki ateinančių metų sąskrydžio — pasimatymo.

BRANDUOLINĖS...

(Atkelta iš 3 psl.)

nės. 1977 m. Pierrelatte'je ištrūko radioaktyvios dujos. 1978 m. Fesseneheime prakiuro vamzdis ir išbėgo radioaktyvus vanduo ir t. t. 1979 m. balandžio 3 d. sužinota, kad Pietų Korėjoje uždaryta atominė jėgainė, nes per vamzdį išbėgo radioaktyvus vanduo.

Tai nepilnas nelaimių sąrašas su branduolinėmis jėgainėmis, bet panašios nelaimės su vėjiniais malūnais nėra žinomos.

STRATFORDE

(Atkelta iš 4 psl.)

tų (choristų) labai vykusiai rezga bankininko —multimilijonieriaus šeimos dramą. Eric Donkin (bankininkas Edward Seton) ypač puikiai vaidina. David Dunbar (sūnaus Ned Seton rolėje) toks natūralus alkoholikas, kad į jį žiūrint verkti norisi. Edward Evanko (Johnny Case) žavi tvirtu charkteriu. Bet pirmasis (Donkin) visai nedainuoja, abu kiti dainuoja prastai ir prastas dainas. Tik seserų Julijos ir Lindos rolėse Leigh Beery ir Victoria Snow gali ir vaidinti ir dainuoti. Ne operinės, bet jau neblogos operetinės. Tai tik jos šį tą iš Cole Porter ir išspaudžia.

Dėl šio veikalo niekam nepatarčiau į Stratfordą važiuoti. Nebent surizikavus ko geresnio pažiūrėti, bilietų iš anksto neužsisakius ir nebegavus, iš neturėjimo ką veikti į jį patekti. Negaliu sakyti, kad jis visai nieko vertas, bet kartoju, dėl jo daryti kelionę, kai neblogesnių ir savo miestuose galima pamatyti, neapsimoka.

Du kartu šią vasarą Stratfordą aplankęs spėju, kad šią vasarą nesunku bus gauti bilietus iš anksto neužsisakiusiems į Shakespeare'o Henry IV, "Part I", "Henry IV, Part II" ir gal bent šiokiadieniams į "Richard II". Tai geros progos su Stratforfo festivaliu susipažinti ir jį pamilti.

PIRMAUJA PREKYBOJE

Mažmenų prekyboje Chicagos apylinkė užėmė pirmą vietą tarp didžiųjų JAV miestų 1978 m. Čia pirkimų buvo už 30.4 bil. dol. Palyginus su 1977 m. paaugo 17%.

A. + A. Plk. Raimundui Liormanui mirus,

giliai užjaučiame jo žmoną **STEFANIJĄ**, dukrą **DANGUOLĘ** ir žentą prof. **ANTANĄ KLIMUS** ir anūkus.

Antanas ir Elena Razmai
ir sūnūs

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

Brangiai Mamytei

A. + A. STEFANIJAI BLANDIENEI

į amžinybę iškeliavus, jos dukroms ELENUTEI, ONUTEI, STASEI ir BENIGNAI, sūnums ZIGMUI ir ALBINUI su šeimomis reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Pranė Adamonienė **Z. I. Grigaičiai**
N. S. Adamonis **V. P. Jaudegiai**

Omaha, Nebraska

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

Inžinierių ir Architektų Sąjungos garbės nariui

A. + A.
PROF. ADOMUI VARNUI
mirus,

jo žmonai MARIJAI ir artimiesiems reiškiame giliausią užuojautą.

INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ SĄJUNGA

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Mylimai mamytei

A. + A. PETRONĖLEI MANKIENEI mirus,

dukrą VERĄ BUBNIENĘ ir jos ŠEIMĄ gilaus skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame.

Anglų Kalbos Mokytoja Audronė
ir Kurso Draugai

A. + A. PRANUI ODINUI mirus,

žmoną AKVILINĄ, sūnų VACLOVĄ ir dukrą IRENĄ su šeimomis, svainius kun. VACLOVĄ MARTINKŲ ir DANIELIŲ MARTINKŲ su šeima nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Adelė ir Ildefonsas Šadauskai
su šeima

A. + A.
VANDAI KULIKAUSKIENEI mirus,
jos dukrą Ireną giliai užjaučiame.

Petras ir Liuda Dirdei
ir sūnus Algis

A. + A.

VANDAI KULIKAUSKIENEI mirus,

jos dukterį **IRUTĘ** ir kitus šeimos narius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Stepas ir Genė Sekmakai

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNŪS

2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

APLINK MUS

× **Amerikos Lietuvių kongrese,** rangiamam Altos spalio 13-14 dienomis Clevelande, Ohio, apie padėtį ok. Lietuvoje pranešimą padarys neseniai iš ten atvykęs Romas Giedra, apie Lietuvos ateitį kalbės Lietuvos gen. konsulas New Yorke Anicetas Simutis. Kongreso rengimu rūpinasi Clevelando Altos skyrius, kuriam pirmininkauja A. Pautienis, valdybą sudaro O. Jokubaitienė, J. Virbalis, K. Karalis, A. Mackuvienė, B. Nainys, M. Natkevičiūtė ir įvairių organizacijų atstovai.

× **Vakar dienos "Draugo"** vedamojo antraštė turi skambėti taip: "Kai kuriems žiauri tikrovė atmerkia akis".

× **Lietuvos generalinės konsulės J. Daužvardienės** pagerbimo vakarienei asmenys, rezervavę vietas, gaus bilietus prie įėjimo Martinique Grand Ballroom salėje sekmadienį, liepos 29 d.

× **Ses. Anna Maria Rakauskaitė,** Šv. Kazimiero seserų vienuolijos narė, buvusi lietuvių kalbos mokytoja ir lietuviškos visuomenės veikėja, išvyko kelioms savaitėms į Los Angeles aplankyti savo sunkiai sergančią seserį. Grįš rugpiūčio antroj pusėj.

× **A. a. Petras Išganaitis,** kaip skelbia trečiadienio "Cicero Life" laikraštis, rastas negyvas savo bute. Manoma buvo miręs prieš keletą dienų. Gyveno 1527 S. 49 ct., Cicero, Ill.

× **Dail. Agutė Rimienė** sutiko "Draugo" banketui papuošti sceną ir stalus. Banketas ruošiamas Jaunimo centre rugsėjo 22 d. Bilietų galima dar gauti pas komiteto pirmininkę Ireną Kriaučeliūnienę telef. 448-2323.

× **Petras Putrius,** Livonia, Mich., pasveikino savo dienraštį ir atsiuntė 10 dolerių auką. Dėkojame.

× **"Gintaro" vasarvietėje, Union Pier,** Michigano pakrantės kopose, atostogų sezonas jau prasidėjo. Atvykite, pamirškite kasdieninius rūpesčius ir pasidžiaukite visais vasaros malonumais. Paįvairinimui jūsų atostogų, čia yra lauko teniso aikštė, krepšinis, stalo tenisas, bilijardas ir kiti žaidimai. Dėl rezervacijų skambinkite tel. (616) 469-3298 arba Lake Shore Road, Union Pier.

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747. (sk.)

× **Jei SKILANDŽIŲ** tau tik reik, tuoj pas Petrą ir užeik! — INTERNATIONAL MEAT MARKET. Medžioklinės dešrelės, kumpiai, aviena, veršiena, dešros ir t. t. Užsakymus siunčiame paštu bet kur Amerikoje. 2913 West 63rd St., Chicago, Il 60629. Tel. (312) 925-6130. sk.

× **Julijos Bičiūnienės "Healthy Food"** valgykla dviem savaitėm, nuo liepos mėn. 30 d. iki rugpiūčio 13 d. bus uždaryta. (sk.)

DENGIAME IR TAISOME
VISŲ RŪŠIŲ STOGUS
Už savo darbą garantuojame
ir esame apdrausti.
Skambinkite
ARVYDUI KIELAI
Tel. 434-9655

× **Tradicinė Putnamo** seselių rėmėjų madų paroda bus rugsėjo 30 d. Jaunimo centre. Jos pasisekimu rūpinasi Salomėja Endrijonienė.

× **Dr. Violetos Kelertienės** paskaitos tema Vilniaus universiteto minėjime bus "Pastabos apie šių dienų literatūros studijas Vilniaus universitete".

× **"Southwest News-Herald"** savaitraščio liepos 26 d. laidoje išspausdintas straipsnis apie šimtmečio dailininko a. a. Adomo Varno gyvenimą ir kūrybą jo mirties proga. Straipsnyje duodama žinių apie velionio veiklą, apie Lietuvą, kurią Sovietų Rusija okupavo, apie Montessori draugijos įsteigimą Chicagoje. Prie straipsnio įdėta ir dailininko nuotrauka.

× **Lietuvių fondo** rudens vajaus pokylis įvyks spalio 6 d. Marriott viešbučio didžiojoj salėj. Jau dabar įnašus galima siųsti į L. Fondo raštinę.

× **Kun. Povilas Dilys,** Lietuvių evangelikų reformatų parapijos Chicagoje klebonas, atsiuntė "Draugui" 10 dolerių auką. Maloniai dėkojame.

× **Kun. prof. dr. Paulius Ragažinskas,** Central, N. M., dažnai savo aukomis paremia "Draugą". Ir dabar, atsiteisdamas už jam pasiųstas knygas, atsiuntė 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× **Ona Kilikauskienė** iš Chicagos, pratęsdama "Draugo" prenumeratą vienam asmeniui, gyvenančiam Vak. Vokietijoje, ne tik apmokėjo prenumeratą, bet dar paskyrė ir 10 dol. auką "Draugo" spaudai stiprinti. Nuoširdžiai dėkojame.

× **Albina Baštauskienė,** Brockton, Mass., atsiuntė sveikinimo laišką, kuriame rašo: "Jūsų laikraščio 70 metų sukakties proga sveikinu ir siunčiu 10 dolerių auką. Tegyvuoja mielas ir laukiamas Draugas!" Nuoširdžiai dėkojame.

× **Už operos sol. a. a. Vladą Baltrušaitį** jo ketverių mirties metų sukaktyje šv. Mišios bus liepos 28 d., šeštadienį, 8:30 val. r. Jėzuitų koplyčioje, liepos 29 d., sekmadienį, 9 val. r. Marijonų koplyčioje. (pr.)

× **Už a. a. Juozą Kulikauską** šv. Mišios bus atnašaujamos T. Jėzuitų koplyčioje liepos 30 d., pirmadienį, 8 val. ryto. Duktė Irena ir sūnus Vytautas su šeima prašo draugus ir pažįstamus drauge pasimelsti. (pr.)

× **Dr. Romualdo Povilaičio** kabinetas — 5780 Archer Ave., tel. 767-7575 — bus uždarytas nuo liepos 30 d. iki rugpiūčio 22 d. vasaros atostogoms. Būtinu reikalu skambinkit dr. R. Podwika tel. 582-5780 arba dr. John Vlack tel. 586-3366. (sk.)

Š. m. birželio 30 d. Clevelande D.M.N.P. bažnyčioje susituokė Nijolė Mainelytė ir Algis Rukšėnas. Abu aktyvūs lietuviškose organizacijose. Nijolė kaip Grandinėlės šokėja dalyvavo grupės gastrolėse po Pietų Ameriką ir Europą, Algis — knygos "Day of Shame" autorius Nuotr. J. Garios

Argentinos Mindaugo dr-jos šokių grupė Nuotr. R. Kasparo

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Hot Springs, Ark.** radijo valandėlė "Leiskit į tėvynę", vadovaujama S. Šmaižienės, liepos 29 d., sekmadienį, 9:30 val. ryto per radijo stotį KGUS duos specialią programą Lietuvos generalinės konsulės Juzės Daužvardienės deimantinei gyvenimo sukakčiai pagerbti.

— **Dail. Česlovas Janušas** uoliai rengiasi naujai savo parodai, kuri bus spalio 20 d. Philadelphijoje. Rengia Liet. Tautinės sąjungos Philadelphijos skyrius.

— **New Yorko Simo Kudirkos** šaulių kuopa išleidžia dr. Algirdo Budreckio parašytą stambų veikalą apie didįjį Lietuvos kunigaikštį Algirdą. Dabar poetas Leonardas Žitkevičius peržiūri rankraštį, išlygindamas bei pataisydamas kalbą.

— **Daina Jurkutė, Pratto** Instituto studentė, studijuojanti meną, išvyko į prancūzų kalbos vasaros kursus Paryžiuje.

— **Marianapolio mokyklos,** Thompson, Conn., sporto salėse vyko liepos 14-21 d. New Yorko Lietuvių Atletų klubo surengta stovykla — krepšinio rungtynės. Jaunimas gražioje ir patogioje vietoje, puikioje mokyklos salėje, gerai prižiūrimas ir globojamas, nuo 10 iki 11 metų amžiaus, praleido savaitę intensyviai žaizdamas krepšinį. Krepšinio žaidynėms vadovavo nuolat jiems vadovaująs tos srities specialistas mokytojas Pat Torney, jam pagelbėjo Steve Donohue. Jaunimo daugiausia buvo iš New Yorko ir iš New Jersey valstijų. Žaidynėmis patenkintas Atletų klubas, Marianapolio mokyklos vadovybė, ypač visi žaidimo dalyviai. Jie tikisi turėti ir kitais metais panašią žaidimų stovyklą.

KANADOJE

— **Kanados katalikų savaitraštis** "The Catholic Register", liepos 14 d. paskelbė žinią apie Lietuvos kunigų pasirašytą protestą sovietinei valdžiai, pasisakantį prieš religiją varžantį dekretą. Protesto tekstas esąs gautas Britanijoje ir paskelbtas Kestono instituto pastangomis. Jį pasirašė 522 kunigai iš 708. Pasirašiusių tarpe esą ir vyskupai — J. Steponavičius ir V. Sladkevičius.

— **Sudbury, Ont.,** šaulių Maironio kuopos valdyba liepos 29 d. surengė gegužinę Zigmo ir Jadvygos Labuckų sodyboje.

— **Iš Suvalkų trikampio** pas savo gimines atvyko paviešėti bei atostogauti mokytojai — Aldona ir Kazys Rėkai. Jie dirba aštuonmetėje mokykloje ir, tarp kitų dalykų, dėsto lietuvių kalbą (3 pamokas į savaitę). Kanadoje numato viešėti vieną mėnesį. Čia jie rado daug pažįstamų.

Diana Bubulytė šiemet baigė geologijos inžineriją Toronto universitete bakalauro laipsniu. Dirba Niufaundlandijoje su ekspedicija, kuri ieško uranijaus. Pernai, kaip studentė, su panašia ekspedicija ieškojo uranijaus Kanados arktikoje. Yra jūrų skautė, "Atžalyno" šokėja, šokių mokytoja.

— **"Aušros vardo stovykla** baigėsi liepos 14 d. Stovyklavo 50 berniukų ir mergaičių. Stovyklą suorganizavo parapijos tarybos jaunimo sekcija, kurios pirmininkė yra Lina Kuliavienė. Stovyklavietę paruošė parapijos tarybos stovyklavietės priežiūros sekcija, kuriai vadovauja Bronius Genčius. Stovyklos komendantu buvo Andrius Kaknevičius, kapelionavo pirmą savaitę kun. Eugenijus Jurgutis, OFM, antrą savaitę — kun. Augustinas Simanavičius, OFM. Mergaičių vadovė buvo Irena Poškutė, berniukų — Audrius Stundžia. Įvairių programų vadovai buvo — Daiva Kolyčiūtė, Dana Slapšytė, Kristina Norkutė, Linas Kaknevičius, Morkus Sungaila ir Vilius Pakštas. Stovyklos ūkvedys — Dainius Abromaitis. Gailestingoji sesuo buvo Aldona Zagurskienė-Zazder. Virtuvės personalas: B. Greičiūnienė, G. Baliūnienė, P. Stirbienė, V. Grenke, A. Dubinskienė, J. Macijauskienė.

AUSTRALIJOJE

— **A. a. Vytautas Sičinskas,** ilgai sirgęs, mirė Melbourne, sulaukęs 59 metų amžiaus. Palaidotas liepos 23 d. Faunkner kapinėse. Jo laidotuvėmis rūpinosi velionio draugas Juozas Baumil ir Liet. socialinės globos moterų draugija.

— **A. a. Petras Žulys,** apie kurio mirtį buvo trumpai pranešta, mirė Perthe birželio 25 d., širdies smūgio ištiktas, sulaukęs 64 m. amžiaus. Birželio 30 d. buvo palaidotas Karrakata kapuose. Laidojimo apeigas atliko dabartinis lietuvių kapelionas kun. Tomich. Velionis buvo gimęs 1915.VI.19 Dirvoniškių kaime, Utenos valsčiuje, penkių vaikų šeimoje. Tarnavo Lietuvos kariuomenėje liktiniu puskarininkiu, 1942 m. vedė Juzę Ginskytę. Atvykęs į Australiją, buvo aktyvus Lietuvių Bendruomenėje, mėgo dainas, tautinius šokius ir buvo geras vaidintojas.

— **Melbourno** lietuvių parapijos choras, diriguojamas muziko P. Morkūno, yra pasiekęs aukšto muzikinio lygio. Neseniai jis buvo pakviestas giedoti į Sale katedrą šv. Mišių metu. Ypač didelį palankumą lietuviams ir chorui rodo vyskupas dr. Arthur Fox. Jo rūpesčiu per visą birželio mėnesį visose vyskupijos bažnyčiose buvo meldžiamasi už sovietų persekiojamą ir naikinamą Lietuvą.

— **Pavergtųjų tautų savaitės** proga per Brisbanės radijo stotį 4BC kalbėjo Mr. Lutton ir kun. dr. P. Bačinskas. O per vietos televiziją buvo perduota speciali programa skirta pavergtoms tautoms.

— **Brisbanėje** rugpiūčio 5 d., Šv. Stepono katedroje, ruošiamos tautybių pamaldos, dalyvaujant įvairių tautybių kunigams. Lietuviams paskirta giedoti Šv. Komunijos giesmę.

DIDŽ. BRITANIJOJ

— **Kenčiančios Bažnyčios diena.** ACN, t. y. organizacija pagelbėti vargstančiai Bažnyčiai, (Aid to Church in Need) rugsėjo 23 d. ruošia ypatingą kenčiančios Bažnyčios paminėjimą. Bromptono oratorijoje visą rytą bus sakomi specialūs pamokslai, o Šv. Juozapo salėje bus rodomi įvairūs filmai. Tarp jų bus filmas, slaptai padarytas Latvijos koncentracijos stovykloje. Įvairios pavergtos tautos išstatys savo parodėles. Westminsterio katedros konferencijų centre bus pasakyta kalba apie Bažnyčios persekiojimą šiais laikais. Po to pavergtųjų tautų ir britų maldininkai trumpoje, vadinamoje kryžių procesijoje, žygiuos į katedrą šv. Mišioms ir pasiaukojimui Marijos Nekalčiausiai širdžiai.

LATVIJOJE

— **Rygoje** 1980 metais planuojama suruošti respublikinę dainų ir šokių šventę. Jau šiandieną žinoma, kad ruošiant repertuarą, nebus apsiribota vien latvių dainomis, bet bus įtraukta ir kitų "draugiškų respublikų" dainos, muzikos ir tautinių šokių dalykai. Tai esą reikalinga, kaip rašo sovietinė spauda, "chorų paįvairinimui ir šventės tarptautinio skambesio sustiprinimui". Taigi šios šventės latviai nėra linkę laikyti latvių švente. (t)

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

RYŽTINGI JAUNUOLIAI

Joliet Junior kolegijoa teniso komandoje žaidžia du broliai dvynukai: Ričardas ir Edvardas Griniai. Tai prie Lockporto gyvenančių Grinių sūnūs.

Pripuolamai man į rankas pateko Jolieto mieste leidžiamas laikraštis ir čia sporto skyriuje radau ilgą aprašymą ir sportininkų pasikalbėjimą su reporteriu. Straipsnio viduryje patalpinta didele abiejų brolių nuotrauką. Šauniai skamba ir pats straipsnio pavadinimas: Grinius Brothers — JJC Ticket to nationals. 1977 metais įstojo į Joliet kolegiją ir tuoj susidomėjo tenisu, nors prieš tai jie buvo daugiau linkę žaisti krepšinį. Nors krepšinio neatsisakė ir dabar, nes, kaip jie reporteriui išsitarė, krepšinio žaidimas padeda jiems išvystyti greitį ir nujautimą, kas yra labai svarbu žaidžiant tenisą.

Juliet kolegijos teniso komanda, sulaukusi brolių Grinių, pradėjo greitai kilti aukštyn. Jų treneris irgi pripažįsta tai pasakydamas, kad dabar turiu geriausią komandą nuo pat mano darbo pradžios šioje mokykloje, t. y. nuo 1970 metų. Šių jaunų lietuvių dėka Juliet komanda nugalėjo visas aplinkines mokyklas ir 1978 metų sezone Illinois State jau gavo trečią vietą. Šiemet valstijos ribose jau įkopė į antrą vietą ir pirmą kartą šios mokyklos istorijoje pateko į Nationals.

Richardas ir Edvardas Griniai

Šių metų gegužės 22-27 d. ši komanda jau žaidė National Junior College Athletic Association turnyre Waco, Texas. Šiame turnyre tik vienintelė Henry Kord kolegija Michigane iš šiaurinių valstijų surinko daugiau taškų už juos. Joliet pirmavo prieš 36 kitas mokyklas. Ir visas šis pasisekimas įvyko dėka jaunųjų Grinių. Treneris Pete Neff su šypsena sako, kad Ričius ir Edis panašiai vaikšto, panašiai kalba ir panašiai atrodo. Žinoma, jie panašiai ir žaidžia. Ir nėra ko stebėtis, jei jie yra tokie panašūs dvyniai.

Malonu, kad lietuvių vaikai taip gražiai pasirodo amerikiečių tarpe.

Jaunieji Griniai jau baigė šią Joliet kolegiją ir rudenį išvyksta tolimesnėms studijoms į Northern Illinois universitetą De Kalb. Čia jie toliau tęs elektronikos inžineriją. Sėkmės broliams Griniams moksle, ir tikimasi, kad ir ten jie tęs taip šauniai pradėtą sporto šaką. Gal ateityje sulauksime ir daugiau tokių sporto žvaigždžių, kaip Vytas Gerulaitis.

Ap. Skopas

LOŠIMŲ SKOLOS

T. Degnan, 39 m., naujai paskirtas Chicagos gatvių ir sanitarijos komisionieriaus pavaduotoju, prisipažino turįs 82,000 skolų dėl prasilošimo. Dabar jis kas mėnuo moka tas skolas, po 300 dol.. Kai šis reikalas iškilo viešumon, jis pareiškė sutikimą atsistatydinti, jei to miesto vadovybė pageidaus. Dabar jis jau nebelošiąs.

CHICAGOS ŽINIOS

20,000 GEGUŽINĖJE

Chicagos miesto suruoštoje gegužinėje pensininkams trečiadienį Lincolno parke dalyvavo apie 20,000 pensininkų. Juos linksmino Mickey Rooney. Buvo scenos programa, klounai, karnavalo žaidimai bingo, vaišės.

DIDŽIOSIOS NELAIMĖS TYRIMAI

JAV transportacijos saugumo taryba pirmadienį Sheraton O'Hare viešbuty 9 v. r. pradės apklausinėjimus, tirdami priežastis didžiosios lėktuvo nelaimės, kai žuvo 273 žmonės. Numatyta apklausinėti apie 50 liudininkų.

DIDŽIAUSIA KOMPENSACIJA

Chicagos šiaurės vakaruose gyvenąs Luis Lopez, jr., 14 m., per visą gyvenimą gaus kompensaciją, kuri sieks iki 4.1 mil. dol. Taip susitarta teisme. Jo smegenys buvo sužaloti, kai gimimo metu jo motinai buvo duoti pritocin vaistai. Tai didžiausia kompensacija Chicagoj vienam asmeniui.

GYDYTOJAI PRIEŠ RŪKALUS

JAV gydytojų sąjungos suvažiavime Chicagoje trečiadienį iškėlė mintį, kad apdraudos bendrovės imtų mažesnius mokesčius iš nerūkančių. Be to, pasiūlė, kad kongresas pakeltų mokesčius už cigaretes. Tuos pasiūlymus delegatai priėmė be diskusijų. Priėmė pasiūlymus, kad cigarečių pakeliuose būtų ryškiau išspausdinta apie jų pavojų sveikatai. Mokyklose per visus 12 skyrių turi būti perspėjamą apie rūkalų pavojų.

MENO VAGYSTĖ

Chicagos meno institute trečiadienį pastebėta, kad buvo pavogta 17 šimtmečio vaško skulptūrą Šv. Klara. Ji vertinama 3000 dol.

SPEKULIAVO IR ŽUVO

Buvęs Chicagos policininkas R. Lee, 39 m., anksčiau buvęs areštuotas už narkotikus, dabar rastas nušautas prie savo namų, 5091 W. Gladys, Chicagoje.

Šv. Jurgio parap. choras, vad. R. Babicko, atlieka programą kun. B. Ivanausko pagerbimo metu. Nuotr. V. Bacevičiaus